

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ENERGETICI

Član 1.

U Zakonu o energetici („Službeni glasnik RS”, br. 145/14 i 95/18-dr. zakon), u članu 1. stav 1. reči: „korišćenje obnovljivih izvora energije, podsticajne mere i garancija porekla” brišu se.

Posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„Odredbe ovog zakona se, u odnosu na Autonomnu pokrajinu Kosovo i Metohija, tumače i primenuju u skladu sa Rezolucijom Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija 1244 i Zakonom o ratifikaciji Ugovora o osnivanju Energetske zajednice.”.

Dosadašnji stav 2. postaje stav 3.

Član 2.

U članu 2. tačka 1) menja se i glasi:

„1) agregiranje podrazumeva objedinjavanje potrošnje i/ili proizvodnje električne energije radi kupovine, prodaje ili aukcija na tržištima električne energije;”.

Posle tačke 1) dodaju se tač. 1a) i 1b) koje glase:

„1a) aggregator je pravno ili fizičko lice koje pruža uslugu objedinjavanja potrošnje i/ili proizvodnje električne energije u cilju dalje prodaje, kupovine ili aukcija na tržištima električne energije;

1b) bazno ulje je osnovno ulje mineralnog, sintetičkog ili biljnog porekla koje se koristi za proizvodnju maziva i u industrijske svrhe;”.

U tački 10) reči: „i koji od povlašćenih proizvođača otkupljuje električnu energiju i obavlja poslove koji se odnose na sprovođenje podsticajnih mera u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega” brišu se.

Tačka 12) briše se.

U tački 13) posle reči: „ulja za loženje,” dodaju se reči: „brodska goriva.”.

Posle tačke 24) dodaju se tač. 24a) i 24b) koje glase:

„24a) zona trgovanja je najveće geografsko područje unutar koga učesnici na tržištu mogu razmenjivati energiju bez raspodele prenosnog kapaciteta;

24b) interkonektivni dalekovod je dalekovod koji povezuje dve kontrolne oblasti ili zone trgovanja;”.

Posle tačke 29) dodaje se tačka 29a) koja glasi:

„29a) kontrolna oblast predstavlja oblast kojom upravlja operator prenosnog sistema;”.

U tački 30) posle reči: „priključen na sistem” dodaju se reči: „kupac-proizvođač, skladište električne energije, aggregator,” a posle reči: „električnom energijom,” dodaju se reči: „odносно prirodnim gasom”.

U tački 34) reči: „radi preprodaje” zamenjuju se rečima: „radi dalje prodaje”.

Posle tačke 34) dodaje se tačka 34a) koja glasi:

„34a) kupac-proizvođač je krajnji kupac koji je na unutrašnje instalacije priključio sopstveni objekat za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije, pri čemu se proizvedena električna energija koristi za snabdevanje sopstvene potrošnje, a višak proizvedene električne energije predaje u prenosni sistem, distributivni sistem, odnosno zatvoreni distributivni sistem;”.

Posle tačke 39) dodaju se tač. 39a) i 39b) koje glase:

„39a) mesto vezivanja priključka je tačka u kojoj se priključak povezuje sa postojećim ili budućim elektroenergetskim objektom u sistemu;

39b) mesto priključenja objekta korisnika sistema je mesto razgraničenja instalacija objekta korisnika i elektroenergetskog objekta operatora sistema;”.

Tačka 40) briše se.

U tački 41) posle reči: „gasna ulja,” dodaju se reči: „brodska goriva”, a posle reči: „komprimovani prirodni gas” dodaju se reči: „utečnjeni prirodni gas, vodonik”.

Posle tačke 43) dodaju se tač. 43a), 43b) i 43v) koje glase:

„43a) namešavanje biotečnosti je dodavanje biotečnosti gorivima naftnog porekla u propisanom sadržaju;

43b) napredni merni sistem („smart metering system”) je elektronski sistem koji uključuje napredne merne uređaje za merenje protoka energije i prirodnog gasa, podsisteme za prenos, skladištenje, obradu i analizu podataka o energiji ili prirodnom gasu, kao i centralni upravljački podsistem koji omogućava dvosmernu komunikaciju sa naprednim mernim uređajima koristeći neki oblik elektronske komunikacije;

43v) nedostajuća infrastruktura je infrastruktura koja nije izgrađena, a koja predstavlja deo sistema na koji se vrši priključenje objekata za proizvodnju električne energije i za skladištenje električne energije i čija izgradnja je neophodna za njegovo priključenje pored priključka, za odobrenu snagu koju je zahtevaо korisnik sistema;”.

Posle tačke 46) dodaje se tačka 46a) koja glasi:

„46a) nominovani operator tržišta električne energije je subjekt koji je nadležno telо odredilo za obavljanje zadataka povezanih s jedinstvenim povezivanjem dan unapred ili jedinstvenim unutardnevним povezivanjem tržišta električne energije;”.

Tačka 47) briše se.

U tački 51) iza reči: „operator distributivnog sistema električne energije” dodaju se reči: „operator zatvorenog distributivnog sistema električne energije.”.

Tač. 56) i 57) brišu se.

Tačka 58) menja se i glasi:

„58) pomoćne usluge su usluge koje korisnici prenosnog, distributivnog i zatvorenog distributivnog sistema električne energije pružaju operatoru prenosnog i distributivnog sistema, kao i usluge koje operatori distributivnog i zatvorenog distributivnog sistema pružaju operatoru prenosnog sistema da bi se obezbedile sistemske usluge;”.

Tačka 62) briše se.

Tačka 63) menja se i glasi:

„63) priključak na sistem je skup vodova, opreme i uređaja uključujući mernu opremu, merno mesto, kojima se instalacija objekta energetskog subjekta, proizvođača ili krajnjeg kupca, fizički povezuje sa prenosnim, odnosno distributivnim sistemom električne energije od mesta priključenja do mesta vezivanja;”.

Posle tačke 63) dodaje se tačka 63a) koja glasi:

„63a) priključak na transportni, odnosno distributivni sistem prirodnog gasa je skup cevovoda, opreme i uređaja uključujući mernu opremu i merno mesto, kojima se instalacija objekta energetskog subjekta, proizvođača ili krajnjeg kupca, fizički povezuje sa transportnim, odnosno distributivnim sistemom prirodnog gasa;”.

Posle tačke 64) dodaje se tačka 64a) koja glasi:

„64a) proizvođač električne energije je fizičko ili pravno lice koje proizvodi električnu energiju;”.

Tačka 65) menja se i glasi:

„65) regionalni koordinacioni centar je telo zaduženo za koordinaciju aktivnosti operatora prenosnih sistema u određenom evropskom regionu u cilju unapređenja sigurnosti i koordinacije rada prenosnih sistema;”.

Posle tačke 67) dodaje se tačka 67a) koja glasi:

„67a) skladišta električne energije su postrojenja za odlaganje korišćenja električne energije u odnosu na trenutak u kome je električna energija proizvedena, odnosno postrojenja za pretvaranje električne energije u druge vidove energije i skladištenje takve energije radi naknadnog ponovnog pretvaranja u električnu energiju;”.

Posle tačke 70) dodaje se tačka 70a) koja glasi:

„70a) snabdevanje na veliko prirodnim gasom je prodaja prirodnog gasa kupcima, uključujući i dalju prodaju osim prodaje krajnjim kupcima;”.

U tački 72) posle reči: „distributivnog,” dodaju se reči: „zatvorenog distributivnog”.

Posle tačke 74) dodaje se tačka 74a) koja glasi:

„74a) toplotna energija je unutrašnja (termička) energija vrele vode, tople vode ili pare ili rashladnog fluida, koja se koristi za zagrevanje ili hlađenje prostora, zagrevanje potrošne tople vode ili za potrebe tehnoloških procesa;”.

U tački 79) reč: „biogorivima” zamenjuje se rečju: „biotečnostima”.

U tački 82) reči: „i komprimovanim i utečnjениm prirodnim gasom” zamenjuju se rečima: „biotečnostima, komprimovanim prirodnim gasom, utečnjениm prirodnim gasom i vodonikom”.

Posle tačke 84) dodaje se tačka 84a) koja glasi:

„84a) fizičko zagušenje je stanje kada stepen potražnje za stvarnom isporukom prirodnog gasa premašuje kapacitet sistema za prirodni gas u određenom vremenskom trenutku;”.

Posle tačke 85) tačka na kraju rečenice zamenjuje se tačkom i zapetom i dodaje se tačka 86) koja glasi:

„86) centralni register opreme pod pritiskom je jedinstveni elektronski informacioni sistem ministarstva nadležnog za poslove energetike sa podacima o pojedinačnoj opremi pod pritiskom visokog nivoa opasnosti.”.

Član 3.

U članu 4. stav 1. posle reči: „Strategija je” dodaje se reč: „osnovni”.

U stavu 2. posle tačke 1) dodaje se tačka 1a) koja glasi:

„1a) projekcije energetskog razvoja i dugoročni energetski bilansi;”.

Član 4.

U članu 5. stav 2. menja se i glasi:

„Program donosi Vlada, za period od tri godine na predlog Ministarstva nadležnog za poslove energetike (u daljem tekstu: Ministarstvo).”.

Stav 3. briše se.

Dosadašnji st. 4-6. postaju st. 3-5.

Dosadašnji stav 6. koji postaje stav 5. menja se i glasi:

„Autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave donose planove razvoja energetike kojima se utvrđuju potrebe za energijom na svom području, kao i uslovi i način obezbeđivanja neophodnih energetskih kapaciteta u skladu sa Strategijom i Programom.”.

Posle stava 5. dodaje se stav 6. koji glasi:

„Energetski subjekti, na zahtev nadležnih organa jedinice lokalne samouprave, dužni su da podatke za izradu planova razvoja iz stava 1. ovog člana dostave jedinici lokalne samouprave, u roku od 30 dana od dana dostavljanja i posebno definišu karte zona toplifikacije u skladu sa urbanističkim razvojem grada/opštine.”.

Član 5.

U članu 8. posle stava 2. dodaje se stav 3. koji glasi:

„Na osnovu Izveštaja predlaže se ažuriranje Strategije i Programa u skladu sa realnim potrebama.”.

Član 6.

Posle člana 8. dodaju se čl. 8a i 8b koji glase:

„Član 8a

U skladu sa preuzetim obavezama koje proističu iz međunarodnog ugovora, ministarstvo nadležno za poslove energetike priprema Integrisani nacionalni energetski i klimatski plan u saradnji sa drugim relevantnim ministarstvima.

Integrisani nacionalni energetski i klimatski plan naročito sadrži:

- 1) pregled trenutnog stanja u pogledu relevantnih politika;
- 2) nacionalne ciljeve koji se odnose na sledeće oblasti:
  - (1) dekarbonizaciju u pogledu emisija gasova sa efektom staklene baštne i energije iz obnovljivih izvora,
  - (2) energetsku efikasnost,
  - (3) energetsku sigurnost,
  - (4) unutrašnje energetsko tržište,
  - (5) istraživanje, inovacije i konkurentnost;
- 3) projekcije ostvarivanja ciljeva iz tačke 2) ovog stava sproveđenjem postojećih politika i mera;
- 4) pregled planiranih politika i mera koje se odnose na ostvarivanje ciljeva iz tačke 2) ovog stava i pregled finansijskih sredstava potrebnih za njihovo ostvarivanje, kao i indikatore za praćenje;

5) procenu efekata planiranih politika i mera za ostvarivanje ciljeva iz tačke 2) ovog stava.

Plan iz stava 1. ovog člana donosi Vlada, na period do deset godina, uzimajući u obzir i dugoročniju perspektivu.

Ministarstvo, u saradnji sa drugim relevantnim ministarstvima ažurira Integrисани nacionalni energetski i klimatski plan iz stava 1. ovog člana, nakon isteka četiri godine od njegovog donošenja.

Bliži sadržaj plana iz stava 1. ovog člana i smernice za određivanje ciljeva iz stava 2. tačka 2) ovog člana, način izrade i izveštavanja utvrđuje se propisom koji donosi Ministarstvo.

Član 8b

Sprovođenje Integrисаног nacionalnog energetskog i klimatskog plana prati Ministarstvo i o njegovoј realizaciji svake druge godine priprema izveštaj.

Izveštaj iz stava 1. ovog člana Ministarstvo dostavlja Vladi.

Ministarstvo obaveštava nadležno telo saglasno obavezama koje proizilaze iz potvrđenih međunarodnih ugovora o donošenju integrисаног nacionalnog energetskog i klimatskog plana i dostavlja izveštaj iz stava 1. ovog člana.”.

Član 7.

Član 10. menja se i glasi:

„Energetski ugroženi kupac

Član 10.

Energetski ugroženi kupac električne energije ili prirodnog gasa je kupac iz kategorije domaćinstvo (samačko ili višečlano), koje živi u jednoj stambenoj jedinici sa jednim mernim mestom na kome se meri potrošnja električne energije ili prirodnog gasa, koje troši maksimalnu količinu električne energije ili prirodnog gasa u skladu sa propisom iz stava 10. ovog člana, pod uslovima propisanim ovim zakonom (u daljem tekstu: energetski ugroženi kupac).

Energetski ugroženi kupac je i domaćinstvo (samačko ili višečlano) koje živi u jednoj stambenoj jedinici kome se isporučuje toplotna energija, u skladu sa propisom iz stava 10. ovog člana.

Energetski ugroženi kupac je i domaćinstvo čijem članu zbog zdravstvenog stanja obustavom isporuke električne energije, prirodnog gasa ili toplotne energije može biti ugrožen život ili zdravlje, koje ostvaruje taj status u skladu sa propisom iz stava 10. ovog člana.

Domaćinstvo stiče status energetski ugroženog kupca ako:

1) pripada kategoriji sa najnižim prihodima po članu domaćinstva koji se utvrđuju u skladu sa aktom koji donosi Ministarstvo, uzimajući u obzir sve članove domaćinstva i svu nepokretnu imovinu u zemlji i inostranstvu;

2) ne poseduje drugu stambenu jedinicu osim stambene jedinice koja po strukturi i površini odgovara potrebama domaćinstva u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast stanovanja.

Status energetski ugroženog kupca stiče se na osnovu rešenja organa jedinice lokalne samouprave nadležnog za poslove socijalne zaštite.

Protiv rešenja iz stava 5. ovog člana može se izjaviti žalba opštinskom, odnosno gradskom veću.

Energetski ugroženi kupac iz stava 1. ovog člana ima pravo na isporuku električne energije ili prirodnog gasa u količinama i uz umanjenje mesečne obaveze plaćanja na način bliže utvrđen propisom iz stava 10. ovog člana.

Energetski ugroženi kupac iz stava 2. ovog člana ima pravo na umanjenje mesečne obaveze plaćanja za isporučenu topotnu energiju na način bliže utvrđen propisom iz stava 10. ovog člana.

Sredstva za ostvarivanje prava energetski ugroženih kupaca obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

Vlada bliže propisuje kriterijume i uslove za sticanje statusa energetski ugroženog kupca, sadržinu zahteva za sticanje statusa energetski ugroženog kupca, način utvrđivanja ispunjenosti uslova za sticanje statusa energetski ugroženog kupca, donošenje rešenja o sticanju tog statusa, način izdavanja i sadržinu rešenja o sticanju statusa energetski ugroženog kupca, rokove važenja rešenja, sadržinu i obim prava na umanjenje mesečne obaveze plaćanja, sticanje statusa energetski ugroženog kupca zbog zdravstvenog stanja, način vođenja evidencije energetski ugroženih kupaca, način obezbeđivanja sredstava za zaštitu energetski ugroženih kupaca, kaznene odredbe i druga pitanja neophodna za utvrđivanje tog statusa.”.

Član 8.

U članu 11. stav 1. posle reči: „prirodnim gasom” dodaju se reči: „naftom i derivatima nafte”.

U stavu 2. tač. 3) i 4) reč: „petnaest” zamenjuje se rečju: „deset”.

Stav 3. briše se.

Dosadašnji stav 4. postaje stav 3.

Posle dosadašnjeg stava 4. koji postaje stav 3. dodaje se stav 4. koji glasi:

„Izveštaj o sigurnosti snabdevanja naftom i derivatima nafte sadrži:

- 1) podatke o proizvodnji, uvozu, izvozu i potrošnji nafte i derivata nafte;
- 2) podatke u vezi sigurnosti snabdevanja naftom i derivatima nafte;
- 3) tehničke i druge zahteve koje moraju da ispune tečna goriva naftnog porekla, tečni naftni gas i biogoriva;
- 4) podatke o naftnoj infrastrukturi;
- 5) podatke koji se odnose na kvalitet i nivo održavanja objekata naftne infrastrukture;
- 6) plan investicija u naftnu infrastrukturu;
- 7) pregled izvora snabdevanja sirovom naftom/derivatima nafte (uključujući geografsko poreklo uvezanih enerenata koji su definisani u evropskim propisima o energetskoj statistici);
- 8) podatke o kapacitetima za uvoz i izvoz sirove nafte i derivata nafte.”.

Član 9.

Posle člana 15. dodaju se naziv člana i član 15a koji glase:

„Projekti od posebnog značaja

Član 15a

Vlada može posebnim aktom odrediti izgradnju energetskih objekata, uključujući i linijske energetske objekte (elektroenergetski vod, naftovod, produktovod i gasovod) i objekte u njihovoj funkciji, kao i priključke na te energetske objekte, kao

projekte od posebnog značaja za Republiku Srbiju, osim kada projekti obuhvataju zaštićeno područje proglašeno u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita prirode.

Na realizaciju projekata iz stava 1. ovog člana se primenjuju odredbe propisa kojim su propisani postupci radi realizacije projekata izgradnje, dogradnje i rekonstrukcije linijskih infrastrukturnih objekata od posebnog značaja za Republiku Srbiju.

Finansijska sredstva za realizaciju projekata iz stava 1. ovog člana, obezbeđuju se o trošku investitora objekta za čije potrebe se realizuje projekat iz stava 1. ovog člana ili iz budžeta Republike Srbije, budžeta autonomnih pokrajina, budžeta jedinica lokalne samouprave, iz kredita, donacija, sopstvenim sredstvima operatora, i na drugi način što se određuje posebnim aktom Vlade iz stava 1. ovog člana.

Projekti iz stava 1. ovog člana koji su predviđeni planom razvoja operatora prenosnog sistema mogu se finansirati sopstvenim sredstvima operatora prenosnog sistema sa izuzetkom priključaka na prenosni sistem, osim u slučaju priključenja objekata u vlasništvu operatora distributivnog sistema.

Ako izgradnja objekata iz stava 1. ovog člana nije predviđena važećim planskim dokumentima, izuzetno se za potrebe utvrđivanja javnog interesa i utvrđivanja lokacijskih uslova za te objekte može izraditi urbanistički projekat, bez izmene planskog dokumenta, izuzev za utvrđivanje javnog interesa za projekte u zaštićenom području.”.

Član 10.

U članu 16. stav 1. posle tačke 8) dodaje se tačka 8a) koja glasi:

„8a) skladištenje električne energije;”.

Posle tačke 12) dodaje se tačka 12a) koja glasi:

„12a) snabdevanje na veliko prirodnim gasom;”.

Tačka 19) menja se i glasi:

„19) trgovina naftom, derivatima nafte, biogorivima, biotečnostima, komprimovanim prirodnim gasom, utečnjenim prirodnim gasom i vodonikom;”.

Posle tačke 29) tačka na kraju rečenice zamenjuje se tačkom i zapetom i dodaje se tačka 30) koja glasi:

„30) namešavanje biotečnosti sa gorivima naftnog porekla;”.

Posle tačke 30) dodaje se tačka 31) koja glasi:

„31) proizvodnja vodonika.”.

U stavu 2. posle broja: „8)” dodaje se broj: „8a)”, posle broja: „12)” dodaje se broj: „12a)”, posle tačke: „27)” reč: „i” zamenjuje se zapetom i posle broja: „29)” dodaju se reči: „30) i 31)”.

Član 11.

U članu 18. stav 1. posle reči: „snabdevanje električnom energijom” dodaju se reči: „odnosno prirodnim gasom.”.

Član 12.

U članu 19. stav 1. posle reči: „energetske delatnosti snabdevanja na veliko električnom energijom,” dodaju se reči: „odnosno snabdevanja na veliko prirodnim gasom.”.

U stavu 5. reči: „stava 2.” zamenjuju se rečima: „st. 2. i 4.”, a posle reči: „Ministarstvu” dodaju se reči: „odnosno nadležnom organu gradske/opštinske uprave u slučaju toplotne energije”.

U stavu 6. posle reči: „Ministarstva” dodaju se reči: „odnosno gradskog, odnosno opštinskog veća u slučaju toplotne energije”.

Član 13.

U članu 20. stav 4. posle reči: „Agenciji” dodaju se reči: „odnosno nadležnom organu gradske/opštinske uprave u slučaju toplotne energije”.

U stavu 5. posle reči: „Agencija” dodaju se reči: „odnosno nadležni organ gradske/opštinske uprave u slučaju toplotne energije”.

Član 14.

U članu 21. stav 1. posle tačke 2) dodaje se tačka 2a) koja glasi:

„2a) skladištenje električne energije;”.

U tački 10) posle reči: „biogorivima” dodaje se reč: „biotečnostima”, a posle reči: „prirodnim gasom” dodaju se reči: „utečnjenim prirodnim gasom i vodonikom”.

Član 15.

U članu 22. stav 1. menja se i glasi:

„Licenca se izdaje ako su ispunjeni sledeći uslovi:

1) da je podnositelj zahteva osnovan ili registrovan, za obavljanje energetske delatnosti za koju se izdaje licenca;

2) da je za energetski objekat izdata upotrebljiva dozvola, osim za objekte za koje propisom kojim se uređuje izgradnja objekata nije predviđeno izdavanje upotrebljive dozvole odnosno za objekte za koje nije izdata upotrebljiva dozvola, a doneto je rešenje o ozakonjenju sa izveštajem komisije za tehnički pregled, koja je formirana i čiji je sastav utvrđen u skladu sa propisima o planiranju i izgradnji za izdavanje upotrebljive dozvole;

3) da energetski objekti i ostali uređaji, instalacije ili postrojenja ili oprema pod pritiskom neophodni za obavljanje energetske delatnosti ispunjavaju uslove i zahteve utvrđene tehničkim propisima, propisima o zaštiti od požara i eksplozija, kao i propisima o zaštiti životne sredine, odnosno propisima kojima se uređuju vodni putevi, zaštita voda i plovidba i luke na unutrašnjim vodama;

4) da podnositelj zahteva ispunjava propisane uslove u pogledu stručnog kadra za obavljanje poslova tehničkog rukovođenja, rukovanja i održavanja energetskih objekata, odnosno uslove u pogledu broja i stručne sposobljenosti zaposlenih lica za obavljanje poslova na održavanju energetskih objekata, kao i poslova rukovaoca u tim objektima;

5) da podnositelj zahteva ispunjava finansijske uslove za obavljanje energetske delatnosti;

6) da direktor, odnosno članovi organa upravljanja nisu bili pravnosnažno osuđeni za krivična dela u vezi sa obavljanjem privredne delatnosti;

7) da podnositelj zahteva nije izrečena mera zabrane obavljanja delatnosti ili ako su prestale pravne posledice izrečene mere;

8) da podnositelj zahteva poseduje dokaz o pravnom osnovu za korišćenje energetskog objekta u kojem se obavlja energetska delatnost;

9) da nad podnosiocem zahteva nije pokrenut postupak stečaja ili likvidacije, odnosno prinudne likvidacije.”.

Posle stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„Tehnički pregled objekta iz stava 1. tačka 2) ovog člana sprovodi se u skladu sa odredbama propisa kojima se uređuje planiranje i izgradnja.”.

Posle dosadašnjeg stava 3. koji postaje stav 4. dodaje se novi stav 5. koji glasi:

„Pored uslova iz stava 1. ovog člana, za delatnost trgovine gorivima za plovila podnosič zahteva dostavlja i rešenje o izdavanju odobrenja za obavljanje lučke delatnosti, odnosno da stiče status lučkog operatera.”.

U dosadašnjem stavu 4. koji postaje stav 6. posle reči: „električnom energijom” dodaju se reči: „odnosno prirodnim gasom”.

Dosadašnji stav 5. koji postaje stav 7. menja se i glasi:

„Dokaz o ispunjenosti uslova iz stava 1. tač. 3) i 4) i stava 4. ovog člana je zapisnik o inspekcijskom nadzoru nadležnog inspektora u kome je konstatovano da nisu utvrđene nezakonitosti.”.

Član 16.

U članu 23. stav 3. posle reči: „Agenciju” dodaju se reči: „odnosno nadležni organ gradske, odnosno opštinske uprave u slučaju toplotne energije”.

U stavu 5. posle reči: „stav 1. tač. 2) i 3) ovog zakona” dodaju se reči: „u slučaju promene pravnog osnova korišćenja po osnovu statusne promene.”.

U stavu 6. posle reči: „Agencija” dodaju se reči: „odnosno nadležni organ gradske, odnosno opštinske uprave u slučaju toplotne energije”.

U stavu 7. posle reči: „Agencija” dodaju se reči: „odnosno nadležni organ gradske, odnosno opštinske uprave u slučaju toplotne energije”.

Član 17.

U članu 25. stav 2. posle reči: „Agencija” dodaju se reči: „odnosno nadležni organ gradske, odnosno opštinske uprave u slučaju toplotne energije”.

U stavu 3. posle reči: „Agencija” dodaju se reči: „odnosno nadležni organ gradske, odnosno opštinske uprave u slučaju toplotne energije”.

U stavu 4. posle reči: „Agencija” dodaju se reči: „odnosno nadležni organ gradske, odnosno opštinske uprave u slučaju toplotne energije”.

U stavu 8. posle reči: „Ministru” dodaju se reči: „odnosno gradskom, odnosno opštinskom veću u slučaju toplotne energije”.

Član 18.

U članu 26. stav 4. posle reči: „Ugovorom o poveravanju obavljanja energetske delatnosti od opštег interesa” dodaju se reči: „odnosno javnim ugovorom u skladu sa zakonom kojim se uređuje javno privatno partnerstvo,”.

Član 19.

U članu 27. stav 2. reči: „kao i” brišu se, a posle reči: „drugih propisa” dodaju se reči: „kao i nastupanja drugih okolnosti koje se odnose na ispunjenje uslova na osnovu kojih se izdaje licenca.”.

Posle stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„U slučaju da energetski subjekt ne podnese zahtev za izmenu rešenja iz razloga navedenih u stavu 2. ovog člana Agencija je dužna da pokrene postupak izmene rešenja po službenoj dužnosti.”.

Dosadašnji st. 3 - 7. postaju st. 4 - 8.

U dosadašnjem stavu 3. koji postaje stav 4. posle reči: „Agencija” dodaju se reči: „odnosno nadležni organ gradske, odnosno opštinske uprave u slučaju toplotne energije”.

U dosadašnjem stavu 4. koji postaje stav 5. reči: „iz stava 3. ovog člana” zamenjuju se rečima: „iz stava 4. ovog člana”, a posle reči: „ministru” dodaju se reči: „odnosno gradskom, odnosno opštinskom veću u slučaju toplotne energije”.

U dosadašnjem stavu 5. koji postaje stav 6. posle reči: „Ministarstva” dodaju se reči: „odnosno gradskog, odnosno opštinskog veća u slučaju toplotne energije”.

Dosadašnji stav 6. postaje stav 7.

Dosadašnji stav 7. koji postaje stav 8. menja se i glasi:

„Ministarstvo bliže propisuje uslove za izdavanje, izmenu i oduzimanje licence, sadržinu zahteva za izdavanje licence, sadržinu zahteva za izdavanje zapisnika nadležnog inspektora iz člana 22. stav 1. tač. 3) i 4) ovog zakona i dokaze koji se prilažu uz zahtev za izdavanje izveštaja, kao i način vođenja registra izdatih i oduzetih licenci.”.

Član 20.

U članu 28. stav 2. menja se i glasi:

„Saglasnost za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe se izdaje pod uslovom da objekti za skladištenje i sopstvene stanice za snabdevanje ispunjavaju uslove i zahteve utvrđene tehničkim propisima, propisima o zaštiti od požara i eksplozija, kao i propisima o zaštiti životne sredine i da se ne koriste za obavljanje energetskih delatnosti za koje se izdaje licenca.”.

U stavu 4. reči: „izveštaj nadležnog inspektora” zamenjuju se rečima: „zapisnik o inspekcijskom nadzoru nadležnog inspektora u kome je konstatovano da nisu utvrđene nezakonitosti”.

Član 21.

U članu 35. stav 3. reči: „stava 1.” zamenjuju se rečima: „st. 1. i 2.”.

Posle stava 11. dodaju se st. 12-14. koji glase:

„Imalač energetske dozvole, u roku važenja energetske dozvole izdate za izgradnju objekata za proizvodnju električne energije može podneti zahtev za izmenu energetske dozvole.

Zahtev iz stava 1. može se podneti do izdavanja građevinske dozvole za ceo ili za deo objekta ako taj deo predstavlja funkcionalnu celinu, izuzetno ukoliko se građevinskom dozvolom predviđa mogućnost fazne izgradnje, zahtev iz stava 1. se može podneti u odnosu na posebnu fazu najkasnije do početka izvođenja radova na toj fazi.

Uslovi za izmenu energetske dozvole propisani su članom 33. ovog zakona.”.

Član 22.

Posle člana 35. dodaju se naziv glave, nazivi članova i čl. 35a – 35ž koji glase:

**„ III.a SPROVOĐENJE POSTUPKA U VEZI SA
ENERGETSKOM DOZVOLOM, LICENCOM ZA OBAVLJANJE
ENERGETSKE DELATNOSTI I SAGLASNOŠĆU ZA
SKLADIŠTENJE I SNABDEVANJE ZA SOPSTVENE POTREBE**

Postupanje Ministarstva, odnosno Agencije

Član 35a

Tokom sprovođenja postupka u vezi sa energetskom dozvolom, licencom za obavljanje energetske delatnosti i saglasnošću za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe, Ministarstvo, odnosno Agencija (u daljem tekstu: nadležni organ), vrši proveru ispunjenosti sledećih uslova:

- 1) nadležnost za postupanje po zahtevu;
- 2) da li je podnositelj zahteva lice koje, u skladu sa ovim zakonom, može biti podnositelj zahteva;
- 3) da li zahtev sadrži sve propisane podatke;
- 4) da li je uz zahtev priložena sva dokumentacija propisana ovim zakonom i podzakonskim aktima donetim na osnovu ovog zakona;
- 5) da li je uz zahtev priložen dokaz o uplati propisane takse;
- 6) da li su ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom i podzakonskim aktima donetim na osnovu ovog zakona za usvajanje zahteva.

Podatke iz službenih evidencijskih sistema, koji su neophodni za sprovođenje postupaka iz stava 1. ovog člana, nadležni organ obezbeđuje preko servisne magistrale organa u skladu sa propisima koji uređuju elektronsku upravu, bez plaćanja takse.

Podaci pribavljeni na način iz stava 2. ovog člana smatraju se pouzdanim i imaju istu dokaznu snagu kao overeni izvodi iz tih evidencijskih sistema.

Organ državne uprave, posebne organizacije i imaoči javnih ovlašćenja dužni su da nadležnom organu na zahtev, u roku od tri dana od dana podnošenja zahteva, dostave sve podatke o kojim vode službene evidencijske sisteme koje su od značaja za sprovođenje postupaka iz stava 1. ovog člana.

Postupci iz stava 1. ovog člana sprovede se u postupku neposrednog odlučivanja u smislu zakona kojim je uređen opšti upravni postupak.

Postupanje po zahtevu

Član 35b

Po zahtevu za izdavanje, odnosno izmenu upravnog akta nadležni organ u rokovima propisanom ovim zakonom donosi rešenje u formi elektronskog dokumenta.

Zahtev se smatra neurednim ako ima nedostatke koje nadležni organ sprečavaju da po njemu postupa, ako nije razumljiv ili potpun.

Ako Ministarstvo utvrdi da je zahtev neuredan, rešenjem odbacuje zahtev u kome taksativno navodi sve nedostatke, odnosno razloge za odbacivanje, nakon čijeg će otklanjanja moći da postupi u skladu sa zahtevom.

Ako podnositelj zahteva u roku od 30 dana od dana objavljivanja rešenja iz stava 3. ovog člana, podnese novi zahtev i postupi u skladu sa rešenjem iz stava 3. ovog člana, smatra se da je odbačen zahtev iz stava 3. ovog člana od početka bio uredan.

Ako podnositelj zahteva u roku od 30 dana od dana objavljanja rešenja iz stava 3. ovog člana, podnese novi zahtev sa pozivanjem na broj rešenja kojim je raniji zahtev odbačen i otkloni sve utvrđene nedostatke, ne dostavlja ponovo dokumentaciju koja nije imala nedostatke i plaća polovinu propisanog iznosa administrativne takse.

Način dostave

Član 35v

Podneci i dokumenta dostavljaju se elektronskim putem, u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska uprava.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, žalbu i druge pravne lekove, dokaze koji se uz njih prilažu, kao i dokumenta i podneske koji sadrže tajne podatke i koji su označeni stepenom tajnosti u skladu sa propisima kojima se uređuje tajnost podataka, stranka dostavlja u formi papirnog dokumenta.

Ministarstvo nadležno za oblast energetike bliže uređuje način razmene dokumenata i podnesaka iz stava 1. ovog člana.

Forma dokumenata koji se dostavljaju

Član 35g

Dokumenti koji se dostavljaju elektronskim putem u skladu sa članom 35d ovog zakona, dostavljaju se u formi elektronskog dokumenta sastavljenog u skladu sa zakonom koji uređuje elektronski dokument.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ako plaćanje takse nije izvršeno elektronskim putem, dokaz o plaćanju takse može se dostaviti i u elektronskom formatu, koji nije potpisani kvalifikovanim elektronskim potpisom.

Dostava rešenja

Član 35d

Rešenje nadležnog organa dostavlja se podnosiocu zahteva u formi elektronskog dokumenta, preko jedinstvenog elektronskog sandučića, u skladu sa zakonom koji uređuje elektronsku upravu, ako se dostava vrši preko portala e-uprava.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, licu koje nema jedinstveni elektronski sandučić, rešenje se dostavlja u formi odštampanog primerka elektronskog dokumenta, overenog u skladu sa zakonom koji uređuje elektronsko poslovanje, preporučenom pošiljkom preko poštanskog operatora.

Danom ekspedovanja rešenja u skladu sa st. 1. i 2. ovog člana, nadležni organ rešenje objavljuje i na svojoj internet stranici.

Ako dostava preporučenom pošiljkom iz stava 2. ovog člana nije mogla da bude izvršena jer je stranka u momentu dostave bila nedostupna na naznačenoj adresi, dostavljač o tome sačinjava belešku i ostavlja obaveštenje stranci na mestu na kome je pismeno trebalo da bude uručeno, u kome naznačava lično ime primaoca, podatke kojim se pismeno identificuje, kao i datum kada je obaveštenje ostavljeno, sa pozivom stranci da na tačno određenoj adresi dostavljača, odnosno poštanskog operatora preuzme pošiljku, u roku od 15 dana od dana pokušaja dostave.

Obaveštenje stranci iz stava 4. ovog člana sadrži i informaciju o danu objavljanja rešenja na internet stranici nadležnog organa, pravnu pouku stranci da će se u slučaju nepreuzimanja pošiljke u ostavljenom roku rešenje smatrati

dostavljenim istekom roka od 30 dana od objavljivanja rešenja na veb stranici nadležnog organa.

U slučaju iz stava 4. ovog člana, ako u ostavljenom roku stranka ne podigne pošiljku, dostavljač će je vratiti zajedno sa beleškom o razlozima neuručenja.

Dostava stranci će se smatrati izvršenom:

1) danom prijema rešenja na način propisan stavom 1. odnosno stavom 2. ovog člana;

2) istekom roka od 30 dana od dana oglašavanja rešenja na internet stranici nadležnog organa ako dostava nije izvršena u skladu sa odredbama st. 1, 2. i 4. ovog člana.

Ako je adresa prebivališta, odnosno boravišta, odnosno sedišta stranke nepoznata, dostava toj stranci smatraće se izvršenom na dan isteka roka od 30 dana od dana objavljivanja rešenja na internet stranici nadležnog organa.

Nadležni organ će na zahtev stranke, u svojim prostorijama, toj stranci izdati kopiju rešenja bez odlaganja, s tim što to uručenje nema dejstvo na računanje rokova u vezi sa dostavom.

Potvrda dostave

Član 35d

Kada se rešenje dostavlja elektronskim putem, uredna dostava se dokazuje elektronskom potvrdom o prijemu dokumenta (dostavnica).

Elektronska oglasna tabla nadležnog organa

Član 35e

Nadležni organ je dužan da na svojoj internet stranici uspostavi i održava oglasnu tablu, koja služi za potrebe javnog saopštavanja, odnosno objavljivanja rešenja u skladu sa članom 35d ovog zakona, kao i drugih akata koje donese nadležni organ.

Shodna primena propisa

Član 35ž

Na pitanja koja se odnose na postupke u vezi sa energetskom dozvolom, licencom za obavljanje energetske delatnosti i saglasnošću za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe, a koja ovim zakonom nisu posebno uređena, primenjuje se zakon kojim se uređuje opšti upravni postupak.”.

Član 23.

Posle člana 37. dodaju se naziv člana i član 37a koji glase:

„Strateški energetski projekti

Član 37a

Strateški energetski projekti mogu biti:

1) u oblasti električne energije:

- (1) elektroenergetski vodovi naponskog nivoa 220 kV ili višeg,
- (2) objekti za skladištenje električne energije,
- (3) oprema ili instalacije koje su bitne za siguran, pouzdan i efikasan rad prethodno pomenutih sistema,

- (4) oprema ili instalacije u prenosnom i distributivnom sistemu, koji obezbeđuju dvostranu digitalnu komunikaciju u realnom vremenu;
- 2) u oblasti gasa:
  - (1) gasovodi za transport prirodnog gasa, biogasa i niskougljeničnih gasova koji su deo transportnog sistema,
  - (2) podzemna skladišta prirodnog gasa povezana sa gasovodima iz podtačke (1) ove tačke,
  - (3) postrojenja za prijem, skladištenje, regasifikaciju ili dekompresiju utečnjenog prirodnog gasa ili komprimovanog prirodnog gasa,
  - (4) oprema ili instalacije u prenosnom i distributivnom sistemu, koji obezbeđuju dvostranu digitalnu komunikaciju u realnom vremenu ili što bliže realnom vremenu, interaktivan i pametan nadzor i upravljanje proizvodnjom, prenosom, distribucijom i potrošnjom električne energije unutar elektroenergetske mreže, u pogledu razvoja elektroenergetske mreže koja na isplativ način objedinjuje ponašanje i delovanje svih subjekata koji su na nju povezani (proizvođača, potrošača i onih koji obavljaju obe funkcije), da bi se osigurao ekonomski efikasan i održiv elektroenergetski sistem sa niskim gubicima i visokim nivoom sigurnosti i kvaliteta snabdevanja i visokim nivoom bezbednosti;
- 3) oblast nafte:
  - (1) naftovodi za transport sirove nafte,
  - (2) pumpne stanice i skladišni objekti potrebni za rad naftovoda,
  - (3) svaka oprema ili instalacije koja je bitna za siguran, pouzdan i efikasan rad pomenutog sistema, uključujući sisteme zaštite, nadzora i upravljanja, kao i uređaje za dvosmerni protok;
- 4) prioritetna tematska oblast koju treba razvijati: uvođenje pametnih mreža.

Vlada bliže propisuje uslove i način promovisanja nekog projekta u strateški i obaveze i aktivnosti nadležnih institucija u pogledu praćenja realizacije strateških energetskih projekata, kao i postupak za pripremu i sproveđenje strateških investicionih projekata u oblasti energetike koji su određeni kao projekti od interesa za Energetsku zajednicu (PECI) i projekti od zajedničkog interesa (PMI) odlukom Ministarskog saveta Energetske zajednice u skladu sa obavezama Republike Srbije preuzetim potvrđenim međunarodnim sporazumima.”.

Član 24.

U članu 48. tačka 1) posle reči: „sigurnog” dodaje se reč: „i pouzdanog”.

U tački 3) reči: „kupce energije” zamenjuju se rečima: „kupce električne energije i prirodnog gasa.”.

Član 25.

U članu 49. stav 1. posle reči: „oduzimanje licence” dodaju se reči: „za sve energetske delatnosti izuzev delatnosti u oblasti toplotne energije”.

Član 26.

U članu 50. stav 1. posle tačke 5) dodaje se tačka 5a) koja glasi:

„5a) određivanje cena pomoćnih usluga;”.

U tački 12) tačka na kraju rečenice zamenjuje se tačkom i zapetom i dodaju se tač. 13) i 14) koje glase:

„13) procenu ulaganja i rizike za strateške infrastrukturne projekte u oblasti električne energije, prirodnog gasa i nafte;

14) za utvrđivanje troškova, način nadoknade i raspodele troškova između nominovanog operatora tržišta i operatora prenosnog sistema i odobrava ove troškove ako su opravdani.”.

Posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„Agencija je dužna da, prilikom određivanja cena definisanih u stavu 1. tač. 6) i 7) ovog člana, proceni i odobri troškove koji mogu da nastanu iz ulaganja u sistem za transport ili distribuciju prirodnog gasa, koji su potrebni za preuzimanje niskougljeničnih gasova sa ciljem suzbijanja klimatskih promena, u skladu sa obavezama nastalim na osnovu potvrđenih međunarodnih sporazuma.”.

Dosadašnji st. 2. i 3. postaju st. 3. i 4.

Član 27.

U članu 51. stav 1. tačka 2) menja se i glasi:

„2) o praćenju tehničkih i komercijalnih pokazatelja i regulisanja kvaliteta isporuke i snabdevanja električnom energijom i prirodnim gasom;”.

Posle tačke 2) dodaje se tačka 2a) koja glasi:

„2a) o sprečavanju zloupotreba na tržištu električne energije i prirodnog gasa.”.

Posle stava 1. dodaju se novi st. 2. i 3. koji glase:

„Pravilima iz stava 1. tačka 2a) ovog člana bliže se uređuju uslovi za registraciju učesnika na veleprodajnom energetskom tržištu, uslovi za objavljivanje povlašćenih informacija, zabrana trgovanja povlašćenim informacijama, zabrana manipulacije tržištem, vrsta, sadržaj, oblik, način i rokovi izrade i objavljivanja podataka, zaštita podataka, profesionalna tajna i operativna odgovornost, obaveza lica koja profesionalno uređuju transakcije, u skladu sa obavezama Republike Srbije preuzetim potvrđenim međunarodnim sporazumima.

Agencija sprovodi postupke i donosi akta u skladu sa pravilima iz stava 1. tačka 2a) ovog člana, a energetski subjekti su dužni da postupaju po tim pravilima.”.

U dosadašnjem stavu 2. koji je postaje stav 4. u tački 3) tačka na kraju zamenjuje se tačkom i zapetom.

Posle tačke 3) dodaje se tačka 4) koja glasi:

„4) uputstvo za pripremu mrežnih pravila usklađenih sa obavezama Republike Srbije potvrđenim međunarodnim sporazumima.”.

Dosadašnji stav 3. postaje stav 5.

U dosadašnjem stavu 4. koji postaje stav 6. reči: „tač. 1) i 2)” brišu se.

Član 28.

U članu 52. tačka 2) menja se i glasi:

„2) visinu naknade korisniku sistema po osnovu stepena odstupanja od propisanog kvaliteta isporuke električne energije i prirodnog gasa, u skladu sa pravilima iz člana 51. stav 1. tačka 2).”.

Član 29.

U članu 53. tačka 2) reč: „prekograničnih” briše se, a posle reči: „prenosnih kapaciteta” dodaju se reči: „između zona trgovanja;”.

Posle tačke 3) dodaje se tačka 3a) koja glasi:

„3a) pravila za priključenje objekta na prenosni sistem;”.

U tački 13) reči: „i planom preuzimanja mernih uređaja, merno razvodnih ormana, odnosno priključnih vodova, instalacija i opreme u merno razvodnom ormanu i drugih uređaja u objektima postojećih kupaca, odnosno proizvođača” brišu se.

Posle tačke 13) dodaje se tačka 13a) koja glasi:

„13a) plan preuzimanja mernih uređaja, merno razvodnih ormana, odnosno priključnih vodova, instalacija i opreme u merno razvodnom ormanu i drugih uređaja u objektima postojećih kupaca, odnosno proizvođača;”.

U tački 14) posle reči: „prirodnog gasa”, dodaju se reči: „sa planom investicija;”.

Posle tačke 14) dodaje se tačka 14a) koja glasi:

„14a) plan razvoja sistema za distribuciju prirodnog gasa, sa planom investicija;”.

U tački 15) reči: „i derivata nafte produktovodima” zamenjuju se rečima: „sa planom investicija”.

Posle tačke 15) dodaje se tačka 15a) koja glasi:

„15a) plan razvoja sistema za transport derivata nafte produktovodima, sa planom investicija;”.

Tačka 17) briše se.

U tački 18) tačka na kraju rečenice zamenjuje se tačkom i zapetom i dodaju se tač. 19), 20) i 21) koje glase:

„19) metodologiju koju donosi subjekt kome je aktom iz člana 167. i 288. ovog zakona odobreno izuzeće od primene regulisanih cena pristupa prenosnom sistemu električne energije, transportnom sistemu prirodnog gasa i sistema za skladištenje prirodnog gasa;

20) akt operatora distributivnog sistema prirodnog gasa kojim se utvrđuje visina troškova priključenja tipskim priključcima u skladu sa metodologijom iz člana 50. stav 1. tačka 12) ovog zakona;

21) pravila za obustavu i ponovno pokretanje tržišnih aktivnosti.”.

Posle stava 1. dodaje se stav 2. koji glasi:

„Plan razvoja sistema iz stava 1. tač. 14), 14a), 15) i 15a) donosi se sa planom investicija, pri čemu se plan investicija donosi svake godine za period od tri godine.”.

Član 30.

Član 54. stav 3. tačka 2) se menja i glasi:

„2) razmatra i postupa, po podnescima fizičkih i pravnih lica u vezi sa neizvršenjem obaveza operatora sistema, snabdevača na veliko električnom energijom, snabdevača na veliko prirodnim gasom, snabdevača električnom

energijom, snabdevača prirodnim gasom i javnog snabdevača prirodnim gasom u skladu sa ovim zakonom.”.

Član 31.

U članu 56. tačka 7) zapeta i reči: „postupka sertifikacije” brišu se.

Posle tačke 18) dodaju se tač. 18a) – 18d) koje glase:

„18a) prati aktivnosti u vezi realizacije planova investicija operatora sistema na koje je dala saglasnost;

18b) ceni opravdanost troškova i proverava pravilnost primene metodologija iz člana 53. tačka 20) ovog zakona u postupku određivanja cene pristupa sistemu za koje je odobrila izuzeće iz čl. 167. i 288. ovog zakona i operatoru sistema potvrdi pravilnost njihovog određivanja pre početka primene, a u suprotnom zahteva otklanjanje nedostataka;

18v) odobrava ograničenja definisana članom 117. ovog zakona;

18g) odlučuje po zahtevu za primenu derogacija u postupku priključenja i vodi registar svih derogacija;

18d) postupa u skladu sa ovlašćenjima propisanim zakonom kojim se uređuju obnovljivi izvori energije, kao i energetska efikasnost.”.

Član 32.

U članu 57. stav 1. posle tačke 3) dodaje se tačka 3a) koja glasi:

„3a) nominovanog operatora tržišta;”.

U tački 4) reč: „prekograničnih” briše se, a posle reči: „kapaciteta” dodaju se reči: „između zona trgovanja”.

Posle tačke 4) dodaje se tačka 4a) koja glasi:

„4a) primene pravila za raspodelu prekograničnih transportnih kapaciteta u saradnji sa regulatornim telima drugih država;”.

Član 33.

U članu 58. u st. 1. i 2. posle reči: „na veliko električnom energijom” dodaju se reči: „odnosno prirodnim gasom”.

Član 34.

U članu 59. stav 3. posle reči: „snabdevač na veliko električnom energijom” dodaju se reči: „odnosno prirodnim gasom”.

Član 35.

U članu 62. stav 1. menja se i glasi:

„Sredstva za rad Agencije obezbeđuju se iz prihoda koje Agencija ostvari u skladu sa ovim zakonom i to: po osnovu obavljanja poslova regulacije iz dela regulisanih prihoda od pristupa sistemu utvrđenih metodologijama iz člana 50. stav 1. tač. 1), 2), 6), 7), 8) i 10) i člana 53. tačka 19) ovog zakona, po osnovu izdavanja licenci za obavljanje energetskih delatnosti iz člana 20. stav 1. ovog zakona, kao i drugih prihoda koje ostvari u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti u skladu sa ovim zakonom i drugim zakonima.”.

Član 36.

U članu 64. stav 4. tačka 5) reč: „prekograničnih” briše se, a posle reči: „kapaciteta” dodaju se reči: „između zona trgovanja”.

Član 37.

Naziv glave V. OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE i čl. 65 – 87. brišu se.

Član 38.

U članu 89. u stavu 7. posle reči: „ovog zakona” dodaju se reči: „kao i saglasnosti na regulisane cene iz člana 88. stav 2. ovog zakona.”.

Član 39.

Posle člana 93. dodaju se naziv člana i član 93a koji glase:

„Mrežna pravila

Član 93a

Vlada donosi akta o mrežnim pravilima koja se odnose na:

- 1) priključenje na mrežu proizvodnih jedinica;
- 2) priključenje na mrežu objekata kupaca;
- 3) priključenje na mrežu jednosmernih sistema visokog napona;
- 4) pristup mreži za transport prirodnog gasa na nacionalnom, regionalnom i evropskom tržištu prirodnog gasa, u vezi sa:
  - (1) proračunom kapaciteta, raspodelom kapaciteta i postupcima za upravljanje zagušenjima,
  - (2) podacima i tehničkim informacijama koje objavljuje operator transportnog sistema prirodnog gasa,
  - (3) međusobnom saradnjom operatora transportnih sistema i pravilima za razmenu podataka za rad međusobno povezanih sistema za transport gasa,
  - (4) balansnim pravilima, uključujući pravila o procedurama za nominovanje, naknadama za debalans, procesima izmirenja u vezi sa dnevnim naknadama za debalans i operativnom balansiraju između operatora sistema za transport gasa,
  - (5) pravilima u vezi sa harmonizovanim tarifama za transport prirodnog gasa.

Akta iz stava 1. ovog člana donose se na predlog Ministarstva, a na osnovu dostavljenih usaglašenih akata operatora prenosnog, odnosno distributivnog sistema električne energije, odnosno operatora transportnog sistema prirodnog gasa.

Operatori sistema dužni su da akta iz stava 2. ovog člana izrade u skladu sa uputstvom iz člana 51. stav 4. tačka 4) i pribave saglasnost Agencije o usaglašenosti.

Agencija prilagođava uputstva iz člana 51. stav 4. tačka 4) u skladu sa izmenama i dopunama obaveza Republike Srbije potvrđenim međunarodnim sporazumima.”.

Član 40.

U članu 94. stav 2. reči: „Proizvođač električne energije” zamenuju se rečju: „Proizvođač”.

U stavu 3. tačka 6) menja se i glasi:

„6) omogući nadležnim operatorima sistema proveru usaglašenosti tehničkih karakteristika svojih objekata i operativnih procedura sa izdatim aktom o priključenju, odnosno projektovanim tehničkim karakteristikama za postojeće elektrane za koje ne

postoji akt o priključenju, ugovorenim pomoćnim uslugama, pravilima o radu prenosnog, odnosno distributivnog sistema i pravilima za priključenje objekata na prenosni sistem;”.

Posle tačke 7) dodaje se tačka 7a) koja glasi:

„7a) zaključi ugovor o pristupu sa operatorom sistema na čiji sistem je priključen;”.

U tački 11) posle reči: „zaštitu životne sredine” dodaju se reči: „kao i druge uslove propisane posebnim zakonima;”.

Posle tačke 12) dodaje se tačka 12a) koja glasi:

„12a) dostavlja operatoru na čiji sistem je priključen podatke o planiranoj proizvodnji na satnom nivou za naredni mesec do 15. dana u tekućem mesecu.”.

Član 41.

U članu 108. tačka 6) posle reči: „na prenosni sistem” dodaju se reči: „i nedostajuće infrastrukture definisane u procesu priključenja;”.

U tački 10) reči: „povezivanje i” brišu se.

Posle tačke 13) tačka na kraju rečenice zamenjuje se tačkom i zapetom i dodaju se tač. 14) – 17) koje glase:

„14) saradnju sa regionalnim koordinacionim centrima;

15) učešće u uspostavljanju procene adekvatnosti na nacionalnom, regionalnom i evropskom nivou;

16) digitalizaciju prenosnog sistema;

17) upravljanje podacima, uključujući razvoj sistema za upravljanje podacima, bezbednost i zaštitu podataka, u skladu sa propisima koji uređuju informacionu bezbednost.”.

Član 42.

U članu 109. stav 1. tačka 8) reč: „prekograničnih” briše se, a posle reči: „kapaciteta” dodaju se reči: „između zona trgovanja”.

U tački 18) posle reči: „svake” dodaje se reč: „druge”.

U tački 24) reči: „i povezivanje” brišu se.

Posle tačke 25) dodaje se tačka 25a) koja glasi:

„25a) donese pravila za priključenje objekta na prenosni sistem;”.

Tačka 26) menja se i glasi:

„26) proverava usaglašenost tehničkih karakteristika objekata korisnika prenosnog sistema i njihovih operativnih procedura sa izdatim aktom o priključenju, odnosno projektovanim tehničkim karakteristikama za postojeće objekte korisnika prenosnog sistema za koje ne postoji akt o priključenju, ugovorenim pomoćnim uslugama i pravilima za priključenje objekata na prenosni sistem;”.

Tač. 30) i 31) brišu se.

Tačka 37) menja se i glasi:

„37) doprinosi sigurnosti snabdevanja kroz adekvatan prenosni kapacitet;”.

Posle tačke 46) dodaju se tač. 46a) - 46g) koje glase:

„46a) u zavisnosti od stepena odstupanja od propisanog kvaliteta isporuke, plati naknadu krajnjem kupcu u skladu sa pravilima iz člana 215. ovog zakona;

46b) donese pravila za obustavu i ponovno pokretanje tržišnih aktivnosti;

46v) mere koje se preduzimaju u slučaju poremećaja rada elektroenergetskog sistema, kao i zbog radova na održavanju i proširenju elektroenergetskog sistema;

46g) postupa u skladu sa dužnostima propisanim zakonom kojim se uređuju obnovljivi izvori energije, kao i energetska efikasnost;”.

U stavu 2. reči: „svake godine” brišu se.

Posle stava 2. dodaje se stav 3. koji glasi:

„Za potrebe usluga balansiranja iz stava 1. tačka 22) ovog člana, operator prenosnog sistema nabavlja rezervu snage na način predviđen za nabavku energije, odnosno primenom izuzeća za nabavku energije u smislu propisa kojima se uređuju javne nabavke.”.

Član 43.

U članu 111. stav 1. posle reči: „svake” dodaje se reč: „druge”.

Član 44.

U članu 115. stav 2. reči: „Ministarstvu i” brišu se.

Član 45.

U članu 116. stav 1. tačka 3) briše se.

U tački 14) posle reči: „uređaja i opreme” dodaju se reči: „procedure za ispitivanje i kontrola merne opreme, puštanje merne opreme u rad, merni podaci, korišćenje mernih podataka.”.

Posle tačke 14) dodaju se tač. 14a) i 14b) koje glase:

„14a) učestanost i način kontrole ispravnosti mernog mesta, mernih i drugih uređaja u funkciji merenja, sadržaj zapisnika o kontroli, način utvrđivanja neovlašćene potrošnje;

14b) mere koje se preduzimaju u slučaju poremećaja rada elektroenergetskog sistema, kao i zbog radova na održavanju i proširenju elektroenergetskog sistema;”.

Član 46.

Čl. 117. i 118. menjaju se i glase:

„Član 117.

Operator prenosnog sistema dužan je da uspostavi i objavi transparentnu, efikasnu i nediskriminatornu proceduru za priključenje objekata na prenosni sistem i deo distributivnog sistema kojim upravlja operator prenosnog sistema (u daljem tekstu: Procedura).

Procedurom se naročito uređuju:

1) redosled aktivnosti operatora prenosnog sistema, operatora distributivnog sistema i podnosioca zahteva za priključenje i rokovi u postupku priključenja objekta;

2) odnosi operatora sistema i podnosioca zahteva za priključenje u postupku ostvarivanja prava na priključenje i izgradnje neophodne infrastrukture za priključenje;

3) uslovi i način zaključivanja ugovora u postupku priključenja;

4) postupci u slučaju podnošenja zahteva za povećanje, odnosno smanjenje odobrene snage, odnosno promena u objektu korisnika prenosnog sistema koje utiču na tehničke zahteve uređene pravilima za priključenje objekata na prenosni sistem, kao i u slučaju ponovnog priključenja usled isključenja;

5) druge aktivnosti od značaja za priključenje.

Operator prenosnog sistema izrađuje pravila za priključenje objekata na prenosni sistem koja sadrže naročito:

1) tehničke zahteve za priključenje na prenosni sistem i deo distributivnog sistema kojim upravlja operator prenosnog sistema;

2) tipske načine priključenja;

3) položaj mernog mesta sa potrebnom mernom opremom;

4) kriterijume za izbor klase tačnosti mernog uređaja i karakteristika pratećih uređaja i opreme, u zavisnosti od položaja mernog mesta u sistemu i vrste korisnika sistema;

5) način komunikacije mernih uređaja sa centralizovanim sistemom za merenje električne energije;

6) uslove, sadržinu i način izdavanja saglasnosti za stavljanje pod napon, privremeno priključenje i trajno priključenje, kao i način dokazivanja ispunjenosti ovih uslova.

Na proceduru iz stava 1. ovog člana i pravila iz stava 3. ovog člana Agencija daje saglasnost.

Procedura iz stava 1. ovog člana i pravila iz stava 3. ovog člana se objavljaju na internet stranici operatora prenosnog sistema i Agencije.

Operator prenosnog sistema ne može odbiti priključenje objekata po osnovu mogućih budućih ograničenja, u postojećim prenosnim kapacitetima, kao što su zagušenja u udaljenim delovima prenosne mreže.

Operator prenosnog sistema dužan je da dostavi podnosiocu zahteva za priključenje potrebne informacije o mogućim budućim ograničenjima u postojećim prenosnim kapacitetima.

Operator prenosnog sistema ne može odbiti priključenje objekata po osnovu dodatnih troškova zbog izgradnje nedostajuće infrastrukture, odnosno povećanja kapaciteta elemenata prenosne mreže u bliskom okruženju tačke priključenja.

Odredbama st. 6. i 8. ovog člana, ne dovodi se u pitanje mogućnost operatora prenosnog sistema da podnosiocu zahteva za priključenje pruži mogućnost ograničene odobrene snage ili da mu ponudi priključenje koje podleže operativnim ograničenjima pod uslovom da je takvo ograničenje odobreno od strane Agencije.

U slučaju da podnositelj zahteva za priključenje odabere priključenje koje podleže operativnim ograničenjima, operator prenosnog sistema ne podleže obavezi plaćanja finansijske nadoknade za sprovedena ograničenja.

Član 118.

Operator prenosnog sistema je investitor izgradnje priključka i nedostajuće infrastrukture i, po pravilu, gradi priključak na prenosni sistem o trošku podnosioca zahteva za priključenje. Izuzetno, u slučaju priključenja objekta operatora distributivnog sistema, troškove izgradnje priključka, koji se sastoje od vodova 110 kV i ugradnje brojila, kao i nedostajuće infrastrukture prenosnog sistema, snosi operator prenosnog sistema.

Na zahtev podnosioca zahteva za priključenje, operator prenosnog sistema je dužan da izda ovlašćenje podnosiocu zahteva za priključenje, izuzev u slučaju priključenja objekta operatora distributivnog sistema da u ime operatora sistema sam izgradi priključak, odnosno nedostajuću infrastrukturu o svom trošku.

U slučaju da podnositelj zahteva za priključenje izgradi nedostajuću infrastrukturu, ne primenjuju se ograničenja iz člana 117. stav 9. ovog zakona.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, za priključak i nedostajuću infrastrukturu podnositelj zahteva za priključenje pribavlja dokumentaciju na ime operatora prenosnog sistema, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, podnosiocu zahteva za priključenje će se obračunati troškovi priključenja na sistem u skladu sa Metodologijom za određivanje troškova priključenja na sistem za prenos i distribuciju.

Prava i obaveze operatora prenosnog sistema i podnosioca zahteva za priključenje uređuju se ugovorima i to:

- 1) o izradi studije priključenja objekta;
- 2) o priključenju objekta.

U okviru postupka ishodovanja lokacijskih uslova za objekat u skladu sa propisima kojim se uređuje izgradnja objekata, operator prenosnog sistema će dostaviti uslove za projektovanje i priključenje i na osnovu važeće studije priključenja objekta.

Ako izgradnja prenosne elektroenergetske mreže iz člana 97. stav 2. i priključka iz stava 1. ovog člana nije predviđena važećim planskim dokumentom ili planski dokument ne postoji, za potrebe dobijanja lokacijskih uslova za te objekte može se izraditi urbanistički projekat, bez izmene ili donošenja planskog dokumenta, osim za objekte u zaštićenom području.”.

Član 47.

U članu 119. stav 1. reči: „proizvođača ili kupca električne energije” zamenjuju se rečima: „korisnika prenosnog sistema”.

Stav 2. menja se i glasi:

„Odobrenje iz stava 1. ovog člana izdaje se i u slučaju zahteva za promenom odobrene snage ili promena u objektu korisnika prenosnog sistema koja su od uticaja na tehničke zahteve uređene pravilima za priključenje objekata na prenosni sistem, kao i ponovnog priključenja usled isključenja.”.

Stav 3. briše se.

Dosadašnji st. 4. i 5. postaju st. 3. i 4.

U dosadašnjem stavu 4. koji postaje stav 3. reči: „proizvođača ili kupca električne energije” zamenjuju se rečima: „korisnika prenosnog sistema”.

U dosadašnjem stavu 5. koji postaje stav 4. zapeta i reči: „kao i uslovi za spajanje i razdvajanje instalacija, odnosno mernih mesta” brišu se.

Član 48.

U članu 120. stav 1. menja se i glasi:

„Odobrenje za priključenje objekta izdaje se rešenjem u upravnom postupku u pismenoj formi na zahtev lica čiji se objekat priključuje, a po kumulativnom ispunjenju sledećih uslova:

- 1) dobijanju građevinske dozvole za gradnju objekta koji se priključuje;

- 2) realizaciji ugovora o izradi studije priključenja objekta;
- 3) zaključenju ugovora o priključenju objekta.”.

U stavu 3. reči: „i prethodnu saglasnost za izdavanje odobrenja za priključenje” zamenjuju se rečima: „u skladu sa procedurom iz člana 117. ovog zakona.”.

Stav 4. menja se i glasi:

„Operator sistema je dužan da odluči po zahtevu za priključenje objekta u roku od 45 dana od dana prijema pismenog zahteva.”.

Član 49.

Član 121. menja se i glasi:

„Član 121.

Odobrenje za priključenje objekta na prenosni sistem sadrži naročito: mesto priključenja na sistem, način i tehničke uslove priključenja, troškove priključenja, potrebna ispitivanja usaglašenosti sa pravilima za priključenje objekta korisnika prenosnog sistema, instalisani kapacitet, odobrenu snagu u mjestu priključenja, mesto primopredaje energije i način merenja energije i snage, uslove za izdavanje saglasnosti za stavljanje pod napon, saglasnosti za privremeno priključenje i saglasnosti za trajno priključenje, rok za priključenje objekta i ukoliko je predviđeno nedostajuću infrastrukturu, odnosno operativna ograničenja iz člana 117. ovog zakona i druge elemente u skladu sa propisima.

Tehnički i drugi uslovi priključenja na prenosni sistem određuju se u skladu sa ovim zakonom, propisom iz člana 214. ovog zakona, mrežnim pravilima za priključenje, procedurom iz člana 117. ovog zakona, pravilima za priključenje objekata na prenosni sistem, tehničkim i drugim propisima.”.

Član 50.

Čl. 123, 124. i 125. menjaju se i glase:

„Član 123.

Operator prenosnog sistema je dužan da priključi objekat na prenosni sistem u roku od 15 dana od dana ispunjenja sledećih uslova:

- 1) uslova iz odobrenja za priključenje, odnosno ugovora o priključenju;
- 2) da su za objekat i priključak pribavljene upotrebne dozvole u slučaju trajnog priključenja, a za privremeno priključenje akt kojim se odobrava puštanje u probni rad;
- 3) da podnositelj zahteva dostavi operatoru sistema ugovor o snabdevanju, bez komercijalnih podataka ili ugovor koji mu omogućava trgovinu na organizovanom tržištu električne energije;
- 4) da je za mesto primopredaje uređena balansna odgovornost i pristup sistemu;
- 5) da je zaključen ugovor o eksploataciji objekta.

Propisom o uslovima isporuke i snabdevanja električnom energijom bliže se uređuju uslovi i način dokazivanja ispunjenosti uslova iz stava 1. ovog člana.

Priključenje objekta korisnika prenosnog sistema se vrši na osnovu saglasnosti za stavljanje pod napon, saglasnosti za privremeno priključenje i saglasnosti za trajno priključenje.

Ako operator prenosnog sistema ne priključi objekat u roku iz stava 1. ovog člana, nadležni inspektor, na zahtev podnosioca zahteva za priključenje, proverava, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahteva, ispunjenost uslova za priključenje iz stava 1. ovog člana i ako utvrdi da su ispunjeni uslovi naložiće operatoru prenosnog sistema da u roku od dva radna dana izvrši priključenje objekta.

Član 124.

U slučaju priključenja objekta na distributivni sistem kojim upravlja operator prenosnog sistema, proceduru priključenja sprovodi operator prenosnog sistema u saradnji sa operatorom distributivnog sistema, a u skladu sa procedurom iz člana 117. ovog zakona.

U slučaju priključenja na distributivni sistem kojim upravlja operator prenosnog sistema:

- 1) operator distributivnog sistema je investitor, po pravilu gradi priključak koji je u distributivnim objektima i dužan je da na zahtev podnosioca zahteva za priključenje izda ovlašćenje ovom podnosiocu da on izgradi priključak;
- 2) ugovor o izradi studije priključenja objekta zaključuju operator prenosnog sistema i podnositelj zahteva za priključenje;
- 3) ugovor o priključenju objekta zaključuju operator prenosnog sistema, operator distributivnog sistema i podnositelj zahteva za priključenje.

Operator distributivnog sistema učestvuje u izradi studije priključenja iz stava 2. ovog člana.

Član 125.

U slučaju potrebe za priključenje objekata za koje je odobren probni rad u skladu sa posebnim zakonom se izdaje odobrenje za privremeno priključenje objekata.

Izdavanje odobrenja za privremeno priključenje vrši se pod uslovima, na način i po postupku propisanom za izdavanje odobrenja za priključenje objekata.”.

Član 51.

U članu 126. stav 1. menja se i glasi:

„Mesto predaje električne energije, odnosno mesto preuzimanja električne energije je mesto na kome se graniče instalacije objekta korisnika sistema i sistema na koji je objekat priključen.”.

U stavu 2. reči: „energetskog subjekta i kupca, odnosno proizvođača” zamenjuju se rečima: „operatora sistema i korisnika sistema”, a reči: „i prirodnim gasom” brišu se.

Član 52.

Posle člana 126. dodaju se naziv člana i član 126a koji glase:

„Saradnja sa regionalnim koordinacionim centrima

Član 126a

Operator prenosnog sistema i regionalni koordinacioni centri sarađuju na sledećim pitanjima od regionalne važnosti:

- 1) izrada zajedničkog modela mreže;
- 2) izrada analiza sigurnosti;
- 3) proračun kapaciteta između zona trgovanja i upravljanja zagušenjima;

- 4) prognoziranje adekvatnosti sistema i priprema aktivnosti za smanjenje rizika;
- 5) koordinacija planiranja isključenja;
- 6) procena usklađenosti planova odbrane i planova za ponovno uspostavljanje prenosnih sistema;
- 7) koordinacija i optimizacija ponovnog uspostavljanja sistema nakon raspada;
- 8) izrada pogonskih analiza i izveštaja;
- 9) regionalno određivanje kapaciteta za rezervu;
- 10) olakšavanje regionalne nabavke rezervnog kapaciteta za balansiranje;
- 11) podrška operatorima prenosnih sistema u optimizaciji međusobnih potraživanja;
- 12) utvrđivanje regionalnih kriznih situacija;
- 13) proračun vrednosti maksimalnog ulaznog kapaciteta za potrebe razvoja kapacitivnih mehanizama;
- 14) utvrđivanje potrebe za novim prenosnim kapacitetima.

Pitanja iz stava 1. ovog člana izvršavaju se na osnovu relevantne regulative Evropske unije i metodologija Evropske asocijacije operatora prenosnih sistema, u skladu sa zakonom kojim je ratifikovan Ugovor o osnivanju Energetske zajednice.”.

Član 53.

U članu 128. stav 1. tačka 2) reč: „upravljački” briše se, a posle reči: „centri” dodaje se reč: „upravljanja”.

Tačka 3) menja se i glasi:

„3) telekomunikaciona infrastruktura u distributivnim elektroenergetskim objektima 110 kV, 35 kV, 20 kV, 10 kV i 0,4 kV, telekomunikaciona infrastruktura u elektroenergetskim objektima operatora prenosnog sistema, proizvođača, kupaca, kao i telekomunikaciona infrastruktura u neenergetskim objektima neophodna za obavljanje poslova upravljanja distributivnim sistemom;”.

Član 54.

U članu 132. stav 7. reči: „davanja saglasnosti” zamenjuju se rečima: „pregleda i davanja mišljenja”.

Posle stava 10. dodaju se novi st. 11, 12. i 13. koji glase:

„Nakon što se Agenciji dostavi izveštaj, operator distributivnog sistema može u roku od 15 dana da dostavi Agenciji obrazložene komentare i/ili primedbe na izveštaj, a Agencija takođe u roku od 15 dana od prijema izveštaja može zatražiti od lica iz stava 2. ovog člana da u narednom roku od 15 dana pruži više informacija u vezi sa merama navedenim u programu usklađenosti.

Agencija će razmotriti sugestije i primedbe operatora distributivnog sistema, kao i dodatne informacije lica iz stava 2. ovog člana i daće svoje obrazloženo mišljenje o izveštaju u roku od 60 dana od dana njegovog prijema.

Operator distributivnog sistema je dužan da na internet stranici objavi godišnji izveštaj o usklađenosti, zajedno sa pozitivnim ili negativnim mišljenjem Agencije.”.

Dosadašnji stav 11. briše se.

Dosadašnji st. 12 - 14. postaju st. 14 - 16.

Član 55.

U članu 136. stav 1. tačka 2) reči: „i povezanih subjekata unutar vertikalno integrisanog preduzeća” brišu se.

U tački 9) posle reči: „svake” dodaje se reč: „druge”.

U tački 11) reči: „svake godine” brišu se.

U tački 15) reči: „i povezivanje” brišu se.

Tač. 35) i 37) brišu se.

U tački 40) reč: „i” na kraju rečenice briše se i dodaju se tačka zapeta i tačka 40a) koja glasi:

„40a) postupa u skladu sa dužnostima propisanim zakonom kojim se uređuju obnovljivi izvori energije, kao i energetska efikasnost;”.

Stav 2. menja se i glasi:

„Plan razvoja iz stava 1. tačka 9) ovog člana operator distributivnog sistema električne energije dužan je da dostavi svake druge godine Agenciji radi davanja saglasnosti.”.

Posle stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„Plan investicija u distributivni sistem iz stava 1. tačka 10) ovog člana operator distributivnog sistema električne energije dužan je da dostavi svake godine Agenciji, radi davanja saglasnosti.”.

Dosadašnji st. 3 – 6. postaju st. 4 -7.

Član 56.

U članu 138. stav 2. reči: „Ministarstvu i” brišu se.

Član 57.

Član 139. menja se i glasi:

„Član 139.

Pravilima o radu distributivnog sistema električne energije uređuje se:

- 1) planiranje razvoja distributivnog sistema, uključujući sadržaj plana, način planiranja i sadržaj plana investicija;
- 2) uslovi za siguran i pouzdan rad distributivnog sistema i obaveze korisnika distributivnog sistema;
- 3) upravljanje potrošnjom;
- 4) tehnički uslovi za priključenje na distributivni sistem, tehnički i drugi uslovi za pouzdan i siguran pogon distributivnog sistema i pouzdano i sigurno preuzimanje električne energije od proizvođača priključenih na distributivni sistem i iz drugih sistema, kao i pouzdana isporuka električne energije iz distributivnog sistema;
- 5) sadržina ugovora o eksploataciji objekta koji se zaključuje sa korisnicima distributivnog sistema i operatorom zatvorenog distributivnog sistema;
- 6) korišćenje i održavanje objekata;
- 7) parametri i način kontrole kvaliteta električne energije;
- 8) planiranje rada distributivnog sistema;
- 9) praćenje plana proizvodnje proizvođača priključenih na distributivni sistem;

- 10) operativni postupci u hitnim slučajevima, operativni postupci i upravljanje sistemom u normalnim uslovima i u slučaju poremećaja i poremećaja na tržištu električne energije;
- 11) planiranje rada i upravljanje distributivnim sistemom;
- 12) pristup distributivnom sistemu za svaku kategoriju korisnika distributivnog sistema posebno, instrument obezbeđenja plaćanja i kriterijume za utvrđivanje iznosa i perioda za koji se traži;
- 13) procedura za merenje sa definisanom potrebnom mernom opremom, kriterijumima za izbor klase tačnosti mernog uređaja i karakteristika pratećih uređaja i opreme, u zavisnosti od položaja mernog mesta u sistemu i vrste korisnika sistema;
- 14) uslovi i način merenja isporučene električne energije, procedura za merenje sa definisanom potrebnom mernom opremom, kriterijumima za izbor klase tačnosti mernog uređaja i karakteristika pratećih uređaja i opreme, merni podaci, korišćenje mernih podataka u zavisnosti od položaja mernog mesta u sistemu i vrste korisnika sistema;
- 15) mesto merenja, učestanost i način kontrole mernog mesta, planiranje kontrola, sadržaj zapisnika o kontroli;
- 16) postupak i način utvrđivanja neovlašćene potrošnje, sadržina zapisnika o neovlašćenoj potrošnji, način obračuna neovlašćene potrošnje, prava krajnjih kupaca i postupak odlučivanja po prigovoru;
- 17) način utvrđivanja profila potrošnje;
- 18) način određivanja koeficijenta suočenja izmerene veličine na obračunsku vrednost;
- 19) obaveze korisnika i operatora distributivnog sistema u funkcionalnom ispitivanju i puštanju u pogon dela distributivnog sistema u objektima proizvođača i kupaca koji utiču na siguran i pouzdan rad distributivnog sistema, kao i u ispitivanju rada zaštitnih i upravljačkih uređaja nakon značajnih pogonskih događaja ili poremećaja u radu distributivnog sistema;
- 20) način kontrole kvaliteta napona;
- 21) obuka osoblja operatora i korisnika distributivnog sistema na polju operativnih postupaka, u cilju sigurnog i pouzdanog rada distributivnog sistema;
- 22) mere koje se preduzimaju u slučaju opšte nestašice, način preduzimanja mera, mere štednje i racionalne potrošnje električne energije i vrsta objekata po nameni kojima se ne može obustaviti isporuka električne energije u slučaju opšte nestišice;
- 23) mere koje se preduzimaju u slučaju poremećaja rada elektroenergetskog sistema, kao i zbog radova na održavanju i proširenju elektroenergetskog sistema;
- 24) druga pitanja neophodna za rad distributivnog sistema i funkcionisanje tržišta.

Pravila iz stava 1. ovog člana donosi operator distributivnog sistema električne energije uz saglasnost Agencije.

Pravila iz stava 1. ovog člana se objavljuju na internet stranici operatora distributivnog sistema i Agencije.

Agencija objavljuje odluku o davanju saglasnosti na pravila iz stava 1. ovog člana u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Član 58.

Član 140. menja se i glasi:

„Član 140.

Priklučenje na distributivni sistem električne energije vrši se u postupku objedinjene procedure propisane zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata.

Zahtev za izdavanje uslova za objekte koji se priključuju u postupku objedinjene procedure podnosi nadležni organ koji sprovodi objedinjenu proceduru, a uslovi sadrže sve podatke potrebne za izradu tehničke dokumentacije, izvođenje radova, kapacitete i uslove za priključenje, kao i iznos naknade za priključenje na distributivni sistem. Ukoliko je nadležni organ Ministarstvo ili organ autonomne pokrajine, kao i za objekte za proizvodnju, uslovi za objekte se izdaju na zahtev investitora.

Uslovi iz stava 2. ovog člana sadrže dodatni uslov za izgradnju objekta u slučaju kada ne postoji izgrađena elektroenergetska infrastruktura potrebnog kapaciteta.

Uslovi iz stava 2. ovog člana važe dve godine od dana izdavanja, odnosno do isteka roka važenja rešenja o građevinskoj dozvoli.

Po zahtevu organa iz stava 2. ovog člana operator distributivnog sistema u roku od 15 dana od dana dobijanja zahteva za priključenje, ako su za to ispunjeni uslovi propisani zakonom, izdaje odobrenje koje je izvršno danom donošenja i vrši priključenje na distributivni sistem.

Odobrenje iz stava 5. ovog člana sadrži i konačni obračun za priključenje na distributivni sistem.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, objekti koji su u funkciji proizvodnje, prenosa i distribucije električne energije, objekti koji se grade ili postavljaju po drugim zakonima (rudarstvo i sl.), ozakonjeni objekti, gradilišta i objekti u probnom radu, kao i objekti koji se prvi put priključuju za koje nije potrebno pribavljanje akta za građenje, priključuju se na distributivni sistem, trajno ili privremeno, na osnovu odobrenja za priključenje operatora distributivnog sistema, u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim u skladu sa ovim zakonom.

Odobrenje za priključenje iz stava 7. ovog člana izdaje se i za uređaje i instalacije javnih događaja, cirkusa, pokretnih objekata, objekata na vodi, kontejnera, kamp-prikolica, horizontalne i vertikalne signalizacije na postojećim putevima i saobraćajnicama, telekomunikacione i opreme za video nadzor, bilborda, pumpi, bunara, sistema za navodnjavanje, separacija, bagera, uređaja za skladištenje energije, kupaca-proizvođača i druge uređaje i instalacije na površinama javne namene ili na parcelama na kojima nema izgrađenih objekata po zakonu kojim se uređuje izgradnja objekata.

Odobrenje za priključenje iz stava 7. ovog člana izdaje se i za objekte kupca ili proizvođača električne energije koji su već priključeni na distributivni sistem, u slučaju ponovnog priključenja usled isključenja, promene tehničkih uslova na mestu priključenja koje obuhvataju: povećanje ili smanjenje odobrene snage objekta kupca ili proizvođača električne energije, promena načina merenja, promena mesta merenja i drugi slučajevi na zahtev korisnika.

Bliži uslovi izdavanja odobrenja za priključenje na distributivni sistem iz st. 7, 8. i 9. ovog člana uređuju se propisom o uslovima isporuke i snabdevanja električnom energijom.”.

Član 59.

U članu 141. posle stava 4. dodaju se novi st. 5-7. koji glase:

„Ako izgradnja distributivne elektroenergetske mreže iz člana 128. stav 2. i priključka iz stava 1. ovog člana nije predviđena važećim planskim dokumentom ili planski dokument ne postoji, za potrebe dobijanja lokacijskih uslova za te objekte može se izraditi urbanistički projekat, bez izmene ili donošenja planskog dokumenta, osim za objekte u zaštićenom području.

Izgradnja ili rekonstrukcija distributivne elektroenergetske mreže iz člana 128. stav 2. i priključka iz stava 1. ovog člana na zemljištu u javnoj svojini može se vršiti bez prenosa investitorskih prava, ukoliko je investitor izgradnje ili rekonstrukcije operator distributivnog sistema koji je osnovan, odnosno na kojeg su preneta ovlašćenja od strane vlasnika zemljišta u javnoj svojini.

Za rekonstrukciju ili dogradnju objekta ili priključka iz stava 6. ovog člana, a koji nije upisan u javne knjige o evidenciji nepokretnosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje upis nepokretnosti, ne dostavlja se dokaz o odgovarajućem pravu na zemljištu, odnosno objektu, već se kao dokaz podnosi elaborat geodetskih radova uz odgovarajuću izjavu investitora o tehničkim karakteristikama i opštem stanju objekta.”.

Dosadašnji st. 5. i 6. postaju st. 8. i 9.

Posle dosadašnjeg stava 6. koji postaje stav 9. dodaje se stav 10. koji glasi:

„U slučaju priključenja sopstvene potrošnje transformatorskih stanica 400/h KV i 220/h KV operatora prenosnog sistema, troškove izgradnje priključka snosi operator distributivnog sistema.”.

Član 60.

U članu 142. stav 1. posle reči: „priključenje objekta” dodaju se reči: „iz člana 140. st. 7, 8. i 9. ovog zakona.”.

U stavu 3. broj: „2.” zamenjuje se brojem: „1.”.

Član 61.

U članu 145. stav 1. uvodna rečenica menja se i glasi:

„Operator distributivnog sistema je dužan da priključi objekat kupca i objekat skladišta električne energije na distributivni sistem u roku od sedam dana od dana ispunjenja sledećih uslova:”.

Tačka 1) menja se i glasi:

„1) uslova iz odobrenja za priključenje iz člana 140. st. 7, 8. i 9. ovog zakona, odnosno iz uslova za projektovanje i priključenje za objekte iz člana 140. stav 1. ovog zakona;”.

U tački 2) posle reči: „upotreбna dozvola” dodaju se reči: „ili akt kojim se odobrava probni rad”.

Tačka 3) menja se i glasi:

„3) da kupac ili skladištar električne energije dostavi operatoru distributivnog sistema ugovor o snabdevanju bez komercijalnih podataka ili potvrdu snabdevača o zaključenom ugovoru;”.

U stavu 2. reč: „osam” zamenjuje se brojem: „15”.

U stavu 2. tački 3) posle reči „električnom energijom”, dodaju se reči: „bez komercijalnih podataka;”.

Član 62.

Član 147. menja se i glasi:

„Član 147.

Elektroenergetski objekti izgrađeni do 2016. godine, na zahtev operatora distributivnog sistema, upisuju se u katastar vodova na osnovu elaborata geodetskih radova.”.

Član 63.

U članu 153. u tački 2) posle reči: „o radu distributivnog,” dodaju se reči: „odnosno prenosnog”, a reči: „na koji je povezan” brišu se.

Tačka 11) menja se i glasi:

„11) obezbedi podatke o potrošnji i proizvodnji električne energije na osnovu očitavanja brojila električne energije koje ispunjava propisane metrološke zahteve ili utvrđenih profila potrošnje do dvanaestog u mesecu za prethodni mesec i u roku od tri dana obezbedi operatoru prenosnog sistema, kupcu, proizvođaču i snabdevaču pristup podacima;”.

Posle tačke 15) dodaju se tač. 15a) – 15v) koje glase:

„15a) razdvaja račune po delatnostima i dostavlja podatke i dokumentaciju na zahtev Agencije;

15b) u zavisnosti od stepena odstupanja od propisanog kvaliteta plati naknadu krajnjem kupcu u skladu sa pravilima iz člana 215. ovog zakona;

15v) postupa u skladu sa dužnostima propisanim zakonom kojim se uređuju obnovljivi izvori energije, kao i energetska efikasnost;”.

Član 64.

U članu 159. briše se reč: „odnosno” i dodaju se reči: „zatvorenog distributivnog sistema”.

Član 65.

U članu 160. stav 1. briše se reč: „odnosno” i dodaju se reči: „odnosno zatvorenog distributivnog sistema”.

Član 66.

Naziv člana i član 162. brišu se.

Član 67.

Naziv člana i član 163. menjaju se i glase:

„Pristup prenosnom sistemu u razmeni električne energije između zona trgovanja

Član 163.

Pristup prenosnom sistemu u prekograničnoj razmeni električne energije se ostvaruje na osnovu prava na korišćenje prekograničnog prenosnog kapaciteta između zona trgovanja.

Operator prenosnog sistema može dodeliti fizičko ili finansijsko pravo na korišćenje prenosnog kapaciteta između zona trgovanja.

Pravo na korišćenje prekograničnih prenosnih kapaciteta između zona trgovanja, dodeljuje se na nediskriminoran i transparentan način, u skladu sa

usaglašenim tehničkim kriterijumima rada povezanih prenosnih sistema i pravilima za raspodelu prekograničnih prenosnih kapaciteta između zona trgovanja.”.

Član 68.

Član 164. menja se i glasi:

„Član 164.

Pravo na učešće u raspodeli prava na korišćenje prenosnog kapaciteta između zona trgovanja i na korišćenje prenosnog kapaciteta između zona trgovanja se ostvaruje na osnovu ugovora koji sa učesnicima na tržištu zaključuje operator prenosnog sistema ili pravno lice koje u ime operatora prenosnog sistema dodeljuje prenosni kapacitet između zona trgovanja.

Pravilima za raspodelu prava na korišćenje prenosnih kapaciteta između zona trgovanja uređuju se postupak i način raspodele prava na korišćenje prenosnih kapaciteta između zona trgovanja, vrsta i obim podataka i način njihovog objavljivanja, kao i druga pitanja vezana za raspodelu prava na korišćenje prenosnih kapaciteta između zona trgovanja.

Operator prenosnog sistema donosi pravila iz stava 2. ovog člana uz saglasnost Agencije i dužan je da ih objavi na svojoj internet stranici.

Pravila iz stava 2. ovog člana moraju biti u skladu sa ugovorom o Energetskoj zajednici i sa drugim međunarodnim ugovorima koje je potvrdila Republika Srbija.

Zone trgovanja u skladu sa tržišnim potrebama predlaže operator prenosnog sistema a odobrava Agencija u skladu sa ovim zakonom.”.

Član 69.

Naziv člana 165. menja se i glasi:

„Principi upravljanja zagušenjima između zona trgovanja”.

U stavu 2. reči: „prekograničnih razmena” zamenjuju se rečju: „razmene”, a posle reči: „energije” dodaju se reči: „između zona trgovanja”.

U st. 3. i 4. reči: „prekogranični” brišu se, a posle reči: „kapacitet” dodaju se reči: „između zona trgovanja”.

St. 5. i 6. menjaju se i glase:

„Učesnici na tržištu su dužni da blagovremeno obaveste operatore prenosnog sistema o nameri da koriste dodeljeno fizičko pravo na prenosni kapacitet između zona trgovanja. Dodeljeno fizičko pravo na prenosni kapacitet između zona trgovanja koje se ne koristi biće ponovo ponuđeno učesnicima na tržištu na transparentan i nediskriminoran način.

Operator prenosnog sistema, ukoliko je to tehnički moguće, primenjuje međusobno prebijanje razmena električne energije između zona trgovanja suprotnog smera na istoj granici u cilju maksimalnog korišćenja prenosnog kapaciteta između zona trgovanja, uzimajući u obzir sigurnost prenosnog sistema. Razmene između zona trgovanja koje smanjuju zagušenje ne mogu se odbiti.”.

Stav 7. se menja i glasi:

„Svi prihodi stečeni dodelom prenosnih kapaciteta između zona trgovanja mogu se koristiti za sledeće svrhe:

1) garantovanje raspoloživosti dodeljenog kapaciteta;

2) održavanje ili povećanje prenosnog kapaciteta između zona trgovanja kroz investicije u mrežu, a naročito u izgradnju novih interkonektivnih dalekovoda.”.

Član 70.

U članu 167. stav 1. reč: „prekograničnih” briše se, a posle reči: „prenosnih kapaciteta” dodaju se reči: „između zona trgovanja”.

Član 71.

U članu 169. u tački 8) tačka na kraju rečenice zamenjuje se tačkom i zapetom i dodaju se tač. 9) - 12) koje glase:

- „9) nominovani operator tržišta;
- 10) kupac-proizvođač;
- 11) skladištar električne energije;
- 12) aggregator.”.

U stavu 3. reči: „o radu prenosnog sistema, pravilima o radu distributivnog sistema i pravilima o radu tržišta električne energije” zamenjuju se rečima: „iz člana 53. ovog zakona koja se odnose na oblast električne energije.”.

Član 72.

U članu 170. stav 4. posle reči: „krajnjeg kupca” dodaju se reči: „odnosno kupca-proizvođača”.

Član 73.

U članu 171. stav 2. posle reči: „ovim zakonom” dodaje se zapeta i reči: „zakonom kojim se uređuje oblast obnovljivih izvora energije”.

U stavu 5. posle reči: „krajnji kupac” dodaju se reči: „i kupac-proizvođač”.

Član 74.

U članu 174. posle stava 1. dodaju se novi st. 2. i 3. koji glase:

„Operator prenosnog sistema može, u cilju ispunjenja propisanih obaveza po osnovu balansiranja i obezbeđenja sigurnog rada sistema, kupiti i prodati električnu energiju na regionalnom i jedinstvenom evropskom balansnom tržištu.

Način i postupak učešća operatora prenosnog sistema na evropskim platformama za balansiranje se uređuje pravilima o radu tržišta električne energije i pravilima o radu prenosnog sistema.”.

Dosadašnji st. 2. i 3. postaju st. 4. i 5.

Posle dosadašnjeg stava 3. koji postaje stav 5. dodaje se stav 6. koji glasi:

„Učešće na balansnom tržištu, pored ugovora iz stava 5. ovog člana uređuje se i ugovorima koje operator prenosnog sistema zaključuje sa operatorima susednih prenosnih sistema.”.

Član 75.

Posle člana 174. dodaje se naziv člana i član 174a koji glase:

„Pravila za obustavu i ponovno pokretanje tržišnih aktivnosti

Član 174a

Pravilima za obustavu i ponovno pokretanje tržišnih aktivnosti uređuju se odgovornosti operatora prenosnog sistema električne energije, operatora distributivnog sistema električne energije, operatora zatvorenog distributivnog sistema i ostalih učesnika na tržištu električne energije u procesu obustavljanja tržišnih aktivnosti, u slučaju da:

- 1) je prenosni sistem u stanju raspada;
- 2) je operator prenosnog sistema iscrpeo sve mogućnosti koje mu pruža tržište, te bi nastavak tržišnih aktivnosti u poremećenom pogonu ometao otklanjanje poremećaja;
- 3) bi se nastavkom tržišnih aktivnosti znatno smanjila delotvornost procesa ponovne uspostave normalnog pogona ili ugroženog normalnog pogona;
- 4) nisu dostupni informacioni i komunikacioni sistemi nužni za izvršavanje aktivnosti.

Pravilima iz stava 1. ovog člana uređuje se postupak za ponovno uspostavljanje obustavljenih tržišnih aktivnosti koje sprovodi operator prenosnog sistema u koordinaciji sa sysednim operatorima prenosnih sistema, operatorom distributivnog sistema, operatorima zatvorenog distributivnog sistema i operatorom tržišta električne energije.

Pravila iz stava 1. ovog člana donosi operator prenosnog sistema uz saglasnost Agencije.

Pravila iz stava 1. ovog člana se objavljaju na internet stranici operatora prenosnog sistema i Agencije, a odluka o davanju saglasnosti Agencije na ta pravila se objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije”.”.

Član 76.

Posle člana 183. dodaju se naziv člana i čl. 183a – 183e, koji glase:

„Spajanje organizovanog tržišta električne energije sa susednim
tržištima

Član 183a

Nominovani operator tržišta električne energije (u daljem tekstu: Nemo) je subjekt koji je određen za sprovođenje spajanja dan unapred i unutardnevnom organizovanog tržišta električne energije sa susednim organizovanim tržištima električne energije.

Nemo u Republici Srbiji se određuje ako ispunjava sledeće uslove:

- 1) ima na raspolaganju odgovarajuće resurse za koordinisano sprovođenje dan unapred, odnosno unutardnevnom spajanja tržišta električne energije, uključujući resurse neophodne za obavljanje poslova nominovanog operatora tržišta električne energije, finansijske resurse, potrebnu informacionu tehnologiju, tehničku infrastrukturu i radne postupke, ili dokazuje da će te resurse steći blagovremeno tokom pripremnog perioda pre preuzimanja svojih zadataka;
- 2) može da osigura učesnicima na tržištu otvoren pristup informacijama u vezi sa zadacima nominovanog operatora tržišta električne energije;
- 3) troškovno je efikasan u pogledu dan unapred i unutardnevnom spajanja tržišta, te u okviru svojeg unutrašnjeg računovodstva vodi zasebno knjigovodstvo za funkcije spajanja tržišta i druge aktivnosti radi sprečavanja unakrsnog subvencionisanja;
- 4) u odgovarajućoj je meri poslovno odvojen od drugih učesnika na tržištu;
- 5) ako je u drugoj državi Evropske unije ili ugovornih strana Energetske zajednice određen kao nacionalni pravni monopol za usluge dan unapred i unutardnevnom trgovanjem, ne sme primenjivati naknade za finansiranje svojih aktivnosti na dan unapred ili unutardnevnom tržištu ni u jednoj državi Evropske unije ili ugovornoj strani Energetske zajednice osim u onoj u kojoj se navedene naknade naplaćuju;

- 6) da postupa bez diskriminacije prema svim učesnicima na tržištu;
- 7) ima uspostavljene odgovarajuće mehanizme za nadzor tržišta;
- 8) ima zaključene odgovarajuće sporazume kojima su uređeni transparentnost i poverljivost podataka sa učesnicima na tržištu i operatorima prenosnog sistema;
- 9) pruža potrebne usluge finansijskog poravnjanja i plaćanja;
- 10) uspostavlja potrebne komunikacione sisteme i procedure za koordinaciju sa operatorima prenosnog sistema i nominovanim operatorima tržišta zemalja članica Evropske unije ili ugovornih strana Energetske zajednice.

Postupak imenovanja Nemo, pokreće se podnošenjem zahteva Ministarstvu sa potrebnom dokumentacijom.

Zahtev i dokumentaciju iz stava 3. ovog člana Ministarstvo po priјemu dostavlja Agenciji radi davanja obrazloženog izveštaja. Izveštaj obavezno sadrži i zaključak o ispunjenosti uslova za imenovanje Nemo. Agencija je dužna da u roku od dva meseca od dana kada Ministarstvo dostavi zahtev sa dokumentacijom izda mišljenje.

Odluku o imenovanju Nemo, na predlog Ministarstva, donosi Vlada.

Nominovani operatori tržišta električne energije sa sedištem u zemljama članicama Evropske unije ili ugovorne strane Energetske zajednice mogu da podnesu zahtev da se odrede za nominovanog operatora tržišta električne energije u Republici Srbiji pod uslovima reciprociteta.

Član 183b

Nemo je dužan da:

- 1) prima naloge od učesnika na tržištu;
- 2) uparaje i dodeljuje naloge u skladu sa rezultatima dan unapred i unutardnevnom spajanja tržišta;
- 3) objavljuje cene koje su rezultat trgovanja na dan unapred i unutardnevnom tržištu;
- 4) vrši finansijsko poravnanje i plaćanje.

U vezi sa dan unapred i unutardnevnim spajanjem tržišta Nemo naročito vrši sledeće poslove:

- 1) u koordinaciji s nominovanim operatorima tržišta električne energije drugih zemalja sprovodi funkcije spajanja tržišta utvrđenih stavom 3. ovog člana;
- 2) sprovodi zahteve za dan unapred i unutardnevno spajanje tržišta, zahteve za funkcije spajanja tržišta i algoritam za cenovno spajanje tržišta u pogledu svih pitanja povezanih s funkcionisanjem tržišta električne energije u skladu sa stavom 3. ovog člana;
- 3) u saradnji sa nominovanim operatorima tržišta električne energije i operatorima prenosnog sistema drugih država određuje maksimalne i minimalne cene koje se mogu postići na dan unapred i unutardnevnom tržištu, a koje će se primenjivati u zonama trgovanja;
- 4) obezbeđuje anonimnost i deljenje primljenih informacija o nalozima neophodnim za izvršenje funkcija spajanja tržišta predviđenih stavom 3. ovog člana;
- 5) ocenjuje rezultate koji su dobijeni funkcijama spajanja tržišta utvrđenih stavom 3. ovog člana, dodeljivanje naloga na osnovu tih rezultata, potvrđivanje

rezultata kao konačnih ako se smatraju ispravnim i prosleđivanje rezultata operatoru prenosnog sistema električne energije, koji ih verifikuje u skladu sa alokacionim ograničenjima i potvrđenim prekograničnim kapacitetom;

6) pravovremeno obaveštava učešnike na tržištu o rezultatima njihovih naloga;

7) deluje kao centralno ugovorna strana odgovorna za finansijsko poravnanje i plaćanje u razmeni energije koja je rezultat dan unapred i unutardnevnom spajanja tržišta;

8) u saradnji sa drugim nominovanim operatorima tržišta električne energije i operatorima prenosnog sistema uspostavlja rezervne postupke za rad nacionalnih ili regionalnih tržišta u slučaju da nema rezultata iz funkcija spajanja tržišta, uzimajući takođe u obzir i alternativne postupke čije predloge izrađuje operator prenosnog sistema u saradnji sa operatorima prenosnog sistema drugih država, kako bi se obezbedila efikasna, transparentna i nediskriminirajuća dodela kapaciteta;

9) dostavlja procenu troškova, kao i informacije o troškovima nastalim na dan unapred i unutardnevnom spajanju tržišta Agenciji i operatoru prenosnog sistema kada se troškovi nominovanog operatora tržišta električne energije za uspostavljanje, izmenu i operativni rad dan unapred i unutardnevnom spajanju tržišta pokrivaju doprinosom operatora prenosnog sistema.

Pored obaveza iz st. 1. i 2. ovog člana, Nemo obavlja i funkcije spajanja tržišta sa nominovanim operatorima tržišta drugih zemalja, i to:

1) razvija i održava algoritme, sisteme i postupke za dan unapred i unutardnevno spajanje tržišta;

2) obrađuje ulazne podatke o kapacitetu između zona trgovanja i ograničenjima pri dodeli koje osiguravaju izvođači koordinisanog proračuna kapaciteta;

3) upravlja algoritmima za cenovno spajanje tržišta i uparivanja kontinualnog trgovanja;

4) potvrđuje i dostavlja rezultate dan unapred i unutardnevnom spajanju tržišta drugim nominovanim operatorima tržišta električne energije i operatorima prenosnog sistema.

Nemo primenjuje pravila relevantnih evropskih asocijacija i u skladu sa evropskom praksom sprovodi funkcije u vezi sa dan unapred i unutardnevnim spajanjem tržišta.

Član 183v

U vezi sa dan unapred i unutardnevnim spajanjem tržišta operator prenosnog sistema odgovoran je da sa drugim operatorima prenosnog sistema:

1) primenjuje algoritam za cenovno spajanje tržišta i algoritam uparivanja kontinualnog trgovanja za sve aspekte povezane s dodelom kapaciteta;

2) izvodi proračun prekograničnih prenosnih kapaciteta;

3) po potrebi uspostavlja dodelu prekograničnih prenosnih kapaciteta između zona trgovanja i druge aranžmane;

4) proračunava i šalje prekogranične prenosne kapacitete te ograničenja pri njihovoj dodeli;

5) proverava rezultate dan unapred spajanja tržišta u pogledu potvrđenih prekograničnih prenosnih kapaciteta i ograničenja pri njihovoj dodeli;

- 6) kada je potrebno, uspostavlja izvođače proračuna planiranih razmena radi proračuna i objave planiranih razmena između zona trgovanja;
- 7) poštuje rezultate dan unapred i unutardnevni spajanja tržišta;
- 8) uspostavlja i sprovodi odgovarajuće rezervne postupke za dodelu kapaciteta;
- 9) predlaže vremena otvaranja i zatvaranja unutardnevni spajanja tržišta;
- 10) deli prihod od zagušenja u skladu sa uspostavljenom metodologijom;
- 11) kada je tako dogovoren, deluje kao prenosni agent za prenos neto pozicija.

Navedene poslove operator prenosnog sistema izvršava u skladu sa evropskim propisima koji uređuju dodelu prekograničnih prenosnih kapaciteta i upravljanje zagušenjima, odnosno metodologijama izrađenim u Evropskoj asocijациji operatora prenosnih sistema.

Član 183g

Agencija prati funkcionisanje nominovanih operatora tržišta električne energije koji sprovode dan unapred ili unutardnevno spajanje tržišta u Republici Srbiji.

Agencija razmenjuje sve neophodne podatke potrebne za efikasno praćenje nominovanih operatora tržišta električne energije sa nadležnim telima za ovo praćenje u drugim državama Evropske unije ili ugovornim stranama Energetske zajednice.

Član 183d

Centralna ugovorna strana je subjekt nadležan za fizičku i finansijsku realizaciju transakcija zaključenih na organizovanom tržištu električne energije i finansijsku realizaciju transakcije između dve zone trgovanja.

Centralna ugovorna strana osigurava pravovremeno finansijsko poravnanje i plaćanje svih uparenih naloga u svakoj transakciji i organizuje fizički prenos neto pozicije koja su rezultat dodelje kapaciteta s drugom centralnom ugovornom stranom ili prenosnim agentom.

Ulogu centralne ugovorne strane može obavljati operator organizovanog tržišta ili pravno lice ovlašćeno za kliring i finansijsko poravnanje.

Prenosni agent je subjekt odgovoran za prenos neto pozicije između različitih centralnih ugovornih strana.

Ulogu prenosnog agenta može obavljati operator organizovanog tržišta, operator prenosnog sistema ili pravno lice ovlašćeno za kliring i finansijsko poravnanje.

Član 183đ

Nemo i operator prenosnog sistema imaju pravo na nadoknadu sledećih troškova:

- 1) uspostavljanja, ažuriranja ili daljeg razvoja algoritma za cenovno spajanje tržišta i dan unapred spajanja tržišta;
- 2) uspostavljanja, ažuriranja ili daljeg razvoja algoritma uparivanja kontinualnog trgovanja i unutardnevni spajanja tržišta;
- 3) nastalih u operativnom radu dan unapred i unutardnevni spajanja tržišta.

Član 183e

Vlada bliže propisuje uslove, način sticanja, trajanje i prestanak statusa nominovanog operatora tržišta električne energije, ulogu nominovanog operatora tržišta, centralne ugovorne strane, prenosnog agenta i operatora prenosnog sistema u vezi sa poslovima spajanja organizovanih tržišta, principe finansijskog poravnjanja i plaćanja, principe spajanja dan unapred i unutardnevnom tržištu električne energije sa susednim tržištima.

Operator prenosnog sistema i Nemo mogu donositi i posebne akte u cilju uspostavljanja i funkcionisanja dan unapred i unutardnevnom spajanja tržišta.”.

Član 77.

U članu 185. posle stava 2. dodaje se stav 3. koji glasi:

„Odredba stava 1. ovog člana, ne odnosi se na podatke koji se objavljaju u cilju ispunjenja propisanih obaveza iz pravila o objavljivanju ključnih tržišnih podataka.”.

Član 78.

U članu 187. posle stava 2. dodaju se novi st. 3. i 4. koji glase:

„Snabdevač prikuplja i obrađuje lične podatke o kupcima - fizičkim licima koji se odnose na ugovor o snabdevanju.

Lični podaci iz stava 3. ovog člana su: lično ime i prezime, adresa prebivališta, odnosno boravišta, JMBG, adresa objekta koji se priključuje, odnosno koji je priključen na sistem, adresa dostavljanja računa, identifikacioni broj mernog mesta, odnosno šifra mernog mesta ili kupca, odnosno drugi odgovarajući jedinstveni podatak za mesto primopredaje.”.

Dosadašnji stav 3. postaje stav 5.

Dosadašnji stav 4. koji postaje stav 6. menja se i glasi:

„Ugovorom o snabdevanju kupcu se ne mogu nametati dodatne finansijske obaveze zbog korišćenja prava na promenu snabdevača, a snabdevač je dužan da kupca obavesti o mogućnostima za promenu snabdevača.”.

Dosadašnji stav 5. postaje stav 7.

Dosadašnji stav 6. postaje stav 8.

Posle stava 8. dodaje se stav 9. koji glasi:

„Snabdevač postupa i u skladu sa zakonom kojim se uređuju obnovljivi izvori energije, kao i energetska efikasnost.”.

Član 79.

U članu 188. stav 2. posle reči: „Krajnji kupac” dodaje se zapeta i reči: „odnosno kupac-proizvođač”.

Član 80.

U članu 190. posle stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„Garantovano snabdevanje po automatizmu se ostvaruje bez zahteva krajnjeg kupca i počinje prestankom ugovora o snabdevanju sa ranijim snabdevačem, za kupce koji imaju pravo na garantovano snabdevanje, a na osnovu obaveštenja koje operator distributivnog sistema dostavlja garantovanom snabdevaču.”.

Dosadašnji stav 3. koji postaje stav 4. menja se i glasi:

„Garantovani snabdevač snabdeva kupca iz stava 1. ovog člana po ugovoru o potpunom snabdevanju i dužan je da ugovor dostavi, u pismenoj formi, krajnjem kupcu u roku od osam dana od dana početka garantovanog snabdevanja.”.

Posle dosadašnjeg stava 3. koji postaje stav 4. dodaje se novi stav 5. koji glasi:

„Ako krajnji kupac ne zaključi ugovor iz stava 4. ovog člana u roku od osam dana od dana prijema ugovora, operator sistema je dužan da mu, na zahtev garantovanog snabdevača, obustavi isporuku električne energije, a krajnji kupac je dužan da plati preuzetu električnu energiju.”.

U dosadašnjem stavu 5. koji postaje stav 7. broj: „3” zamenjuje se brojem: „4”, a broj: „4” zamenjuje se brojem: „6”.

Posle stava 7. dodaje se stav 8. koji glasi:

„Garantovani snabdevač je dužan da postupa u skladu sa zakonom kojim se uređuju obnovljivi izvori energije, kao i energetska efikasnost.”.

Član 81.

U članu 192. stav 1. posle tačke 2) dodaje se tačka 2a) koja glasi:

„2a) da snabdevač ne obezbedi pristup sistemu za postojeća merna mesta krajnjih kupaca sa ugovorima o potpunom snabdevanju;”.

Član 82.

U članu 195. stav 1. tačka 16) tačka na kraju rečenice zamenjuje se tačkom i zapetom i dodaje tačka 17) koja glasi:

„17) kupce koji su zaključili ugovor sa aggregatorom ne izlaže neosnovanim troškovima ni ugovornim ograničenjima.”.

Član 83.

U članu 198. tač. 1) – 4) reč: „korišćenje” zamenjuje se rečju: „potrošnja”.

U tački 4) posle reči: „pravilno merenje” dodaju se reči: „ili registrovanje utrošene električne energije;”.

Tačka 5) menja se i glasi:

„5) potrošnja električne energije preko mernog uređaja na kome su oštećene ili nedostaju plombe operatora sistema i/ili na kome je krajnji kupac oštetio žig propisan zakonom o metrologiji, uz uslov da se utvrdi nepravilnost merenja električne energije;”.

U tački 6) brišu se reči: „kojom se utiče na tačnost merenja preuzete električne energije”.

Član 84.

U članu 199. stav 4. reči: „Vanredna kontrola mernog mesta vrši se u svim slučajevima kada postoji sumnja na neovlašćenu potrošnju.” brišu se, a posle reči: „metrologije” stavlja se tačka, a zapeta i reči: „odnosno odgovarajuće ovlašćeno telo za overavanje merila.” brišu se.

Posle stava 4. dodaje se novi stav 5. koji glasi:

„Vanrednu kontrolu mernog mesta operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema vrši u slučajevima kada za to postoji potreba u skladu sa pravilima o radu.”.

Posle dosadašnjeg stava 5. koji postaje stav 6. dodaje se novi stav 7. koji glasi:

„U slučaju utvrđene neovlašćene potrošnje sačinjava se zapisnik o neovlašćenoj potrošnji koji sadrži utvrđeno činjenično stanje, uz koji se prilaže dokazni materijal.”.

U dosadašnjem stavu 6. koji postaje stav 8. reči: „stava 5.” zamenjuju se rečima: „st. 6. i 7.”.

Dosadašnji st. 7 - 8. postaju st. 9 - 10.

Dosadašnji stav 8. koji postaje stav 10. menja se i glasi:

„Način utvrđivanja neovlašćene potrošnje i sadržina zapisnika, uređuje se Pravilima o radu.”.

Član 85.

U članu 200. stav 1. menja se i glasi:

„U slučaju neovlašćene potrošnje, operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema, izvršiće obračun neovlašćeno utrošene električne energije, izdati i dostaviti licu koje je neovlašćeno trošilo električnu energiju račun, za period od dana kada je izvršena poslednja redovna, odnosno vanredna kontrola mernog mesta do dana kada je utvrđeno neovlašćeno korišćenje električne energije, u skladu sa metodologijom za obračun neovlašćeno utrošene električne energije, koju donosi Agencija.”.

Posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„U slučaju iz člana 198. tačka 5) ovog zakona, operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema, obračun neovlašćene potrošnje izvršiće samo u slučaju kada se proverom mernog uređaja utvrdi nepravilnost merenja potrošnje.”.

Dosadašnji st. 2. i 3. postaju st. 3. i 4.

U dosadašnjem stavu 3. koji postaje stav 4. broj: „4” zamenjuje se brojem: „5”.

Član 86.

Naziv člana i član 201. menjaju se i glase:

„Obustava isporuke, odnosno preuzimanja električne energije

Član 201.

Operator prenosnog, distributivnog, odnosno zatvorenog distributivnog sistema obustaviće krajnjim kupcima isporuku električne energije, odnosno obustaviće preuzimanje električne energije od proizvođača, u sledećim slučajevima:

1) kada koristi, odnosno predaje, električnu energiju suprotno uslovima koji su utvrđeni u odobrenju za priključenje, osim u slučaju kada je predviđeno isključenje;

2) kada elektroenergetski objekti, postrojenja ili uređaji kupca ili proizvođača ne ispunjavaju uslove u skladu sa propisima i predstavljaju neposrednu opasnost po život i zdravlje ljudi, životnu sredinu i imovinu;

3) kada krajnji kupac ili proizvođač, onemogući ovlašćenim licima operatora prenosnog, odnosno distributivnog sistema bezbedan, potpun i neometan pristup mernim uređajima i instalacijama, kao i mestu merenja radi očitavanja, provere ispravnosti, otklanjanja kvarova, zamene, održavanja i kontrole ispravnosti mernih i drugih uređaja sa mernim ormanima, uređenja mernog mesta;

4) na zahtev snabdevača zbog neizvršenih obaveza iz ugovora o snabdevanju, a uz shodnu primenu propisa kojim se uređuje zaštita potrošača;

5) neizvršenja obaveza po ugovoru o pristupu na prenosni ili distributivni sistem električne energije, osim u slučaju iz člana 192. stav 1. tačka 2a) ovog zakona;

6) korišćenje ili predaja električne energije bez ugovora o snabdevanju ili potpunom snabdevanju ili otkupu energije, odnosno kada mu je isteklo rezervno snabdevanje, a nije zaključio ugovor o snabdevanju;

7) korišćenje ili predaja električne energije, bez uređene balansne odgovornosti u skladu sa ovim zakonom;

8) na pismeni zahtev kupca ili proizvođača pod uslovom da se obustava zahteva za period od najkraće godinu dana, a najduže dve godine.

Operator prenosnog, distributivnog, odnosno zatvorenog distributivnog sistema može krajnjim kupcima ili proizvođačima obustaviti isporuku ili preuzimanje električne energije u sledećim slučajevima:

1) kada krajnji kupac omogući drugom krajnjem kupcu potrošnju električne energije bez odobrenja operatora sistema preko svoje instalacije;

2) kada kupac ili proizvođač, kome odobrenjem za priključenje nije uređen uticaj na kvalitet napona, svojim uređajima ili načinom korišćenja električne energije prouzrokuje smanjenje kvaliteta električne energije drugim kupcima, pod uslovom da prekoračuje emisione nivoje dozvoljene pravilima o radu i ne otkloni smetnje u roku koji odredi operator sistema.

Obustavom isporuke ne prestaje ugovor o snabdevanju, a u periodu obustave isporuke krajnji kupac ima obaveze koje se odnose na pristup sistemu.

Ako je obustava izvršena na zahtev kupca iz stava 1. tačka 8) ovog člana, kupac nema obaveze po osnovu ugovora o snabdevanju, odnosno pristupa sistemu.

Ukoliko se, u slučaju iz člana 198. tačka 5) ovog zakona utvrdi da nije bilo uticaja na tačnost merenja, operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema je dužan da merno mesto dovede u tehnički ispravno stanje o sopstvenom trošku.

Pre obustave isporuke, odnosno preuzimanja električne energije, osim u slučaju iz stava 1. tač. 2), 3), 4), 6) i 8) ovog člana kupcu ili proizvođaču mora biti dostavljena opomena u kojoj je određen rok za otklanjanje uočenih nepravilnosti i nedostataka, koji ne može biti kraći od tri dana od dana dostavljanja opomene.

Kupac ili proizvođač, odnosno lice čijem objektu je obustavljena isporuka ili preuzimanje električne energije ima pravo prigovora operatoru prenosnog, odnosno distributivnog sistema, osim u slučaju obustave na zahtev snabdevača, kada se prigovor podnosi snabdevaču.

Bliži uslovi i postupak obustave isporuke ili preuzimanja i prava i obaveze operatora prenosnog, odnosno distributivnog sistema, snabdevača i krajnjih kupaca ili proizvođača uređuju se propisom o uslovima isporuke i snabdevanja električnom energijom.”.

Član 87.

U članu 202. stav 1. reči: „odnosno ne postigne sporazum o izvršenju obaveze” brišu se.

Član 88.

Naziv člana i član 204. menjaju se i glase:

„Isključenje

Član 204.

Operator prenosnog, distributivnog, odnosno zatvorenog distributivnog sistema je dužan da isključi objekat krajnjeg kupca ili proizvođača sa sistema u sledećim slučajevima:

- 1) neovlašćene potrošnje iz člana 198. ovog zakona;
- 2) kada krajnji kupac ili proizvođač onemogući ovlašćenim licima operatora prenosnog, distributivnog, odnosno zatvorenog distributivnog sistema, obustavu isporuke ili preuzimanja energije;
- 3) na pismeni zahtev krajnjeg kupca ili proizvođača;
- 4) ako je obustava isporuke ili preuzimanja električne energije iz člana 201. stav 1. ovog zakona trajala duže od godinu dana, osim u slučaju obustave isporuke ili preuzimanja na zahtev krajnjeg kupca ili proizvođača, kada se objekat isključuje sa sistema ako je obustava isporuke ili preuzimanja trajala duže od dve godine;
- 5) po isteku roka priključenja određenog odobrenjem za priključenje.

Operator prenosnog, distributivnog, odnosno zatvorenog distributivnog sistema je dužan da isključi objekat proizvođača u sledećim slučajevima:

- 1) predaja električne energije bez odobrenja za priključenje;
- 2) predaja električne energije sa odobrenjem za priključenje pre ispunjenja uslova za priključenje;
- 3) predaja električne energije nakon izvršene obustave;
- 4) predaja električne energije bez mernog uređaja, mimo mernog uređaja, ili preko mernog uređaja na kome je onemogućeno pravilno merenje ili registrovanje predate električne energije;
- 5) predaja električne energije preko mernog uređaja na kome su oštećene ili nedostaju plombe operatora sistema i/ili na kome je korisnik oštetio žig propisan zakonom o metrologiji, uz uslov da se utvrdi nepravilnost merenja električne energije;
- 6) samovlasna zamena uređaja.

U slučaju isključenja objekta krajnjeg kupca ili proizvođača sa sistema, prestaje ugovor o snabdevanju odnosno otkupu i ugovor o pristupu za mesto primopredaje objekta koji se isključuje, a za ponovno priključenje krajnji kupac ili proizvođač pribavlja odobrenje za priključenje u skladu sa članom 140. stav 2. ovog zakona.”.

Član 89.

U članu 207. stav 2. briše se.

Član 90.

U članu 210. posle reči: „Krajnji kupac” dodaje se zapeta i reči: „odnosno kupac-proizvođač”.

Član 91.

Posle člana 210. dodaju se nazivi članova i čl. 210a – 210v koji glase:

„Skladištenje električne energije

Član 210a

Energetski subjekt koji obavlja delatnost skladištenja električne energije (u daljem tekstu: *skladištar*) u skladu sa ovim zakonom obavlja sledeće poslove:

- 1) kupuje i prodaje električnu energiju;
- 2) pruža uslugu skladištenja električne energije za potrebe drugih učesnika na tržištu električne energije;
- 3) nudi operatoru prenosnog, odnosno distributivnog sistema pomoćne usluge, u skladu sa tehničkim karakteristikama i pravilima o radu prenosnog i distributivnog sistema i pravilima o radu tržišta električne energije;
- 4) sa operatorom prenosnog odnosno distributivnog sistema zaključuje ugovor o pružanju pomoćnih usluga;
- 5) sa operatorom prenosnog sistema zaključuje ugovor o učešću u balansnom mehanizmu;
- 6) poštuje propise i pravila koji se odnose na rad prenosnog i distributivnog sistema i funkcionisanje tržišta, propise koji se odnose na zaštitu konkurenčije, kao i odluke nadležnih organa;
- 7) operatoru prenosnog ili distributivnog sistema stavlja na raspolaganje podatke potrebne za rad sistema u skladu sa pravilima o radu prenosnog i distributivnog sistema i pravilima o radu tržišta električne energije.

Agregator

Član 210b

Agregator nastupa na tržištu električne energije u ime i za račun učesnika na tržištu za koje vrše uslugu objedinjavanja potrošnje i/ili proizvodnje.

Agregator je dužan da:

- 1) postupa prema učesniku na tržištu na nediskriminoran način;
- 2) objavi opšte uslove ponude za zaključenje ugovora, odnosno da učesnika na tržištu obavesti na prigodan način o ponuđenim uslovima;
- 3) besplatno obezbedi sve relevantne podatke učesniku na tržištu najmanje jednom u toku obračunskog perioda ukoliko učesnik na tržištu to zatraži;
- 4) na svojoj internet stranici ili na drugi prikidan način, obavesti učesnika na tržištu o funkciji agregiranja.

Agregator i učesnik na tržištu zaključuju ugovor kojim regulišu međusobne odnose.

Usluga punjenja električnom energijom vozila sa električnim ili kombinovanim električnim i drugim pogonom

Član 210v

Pružalac usluge punjenja električnom energijom vozila sa električnim ili kombinovanim električnim i drugim pogonom (u daljem tekstu: *električna vozila*) je privredno društvo ili preduzetnik koji na javnom mestu pruža uslugu punjenja električnih vozila i on je krajnji kupac na tržištu električne energije.

Punionica je javno mesto na kome se pruža usluga punjenja električnih vozila ili mesto na kome se električnom energijom pune električna vozila za javni prevoz putnika.

Operator distributivnog sistema je dužan da sarađuje na nediskriminatornoj osnovi sa bilo kojim fizičkim ili pravnim licem koje je vlasnik, razvija ili upravlja punionicama za električna vozila.

Operator distributivnog sistema po pravilu ne može biti vlasnik, niti razvijati ili upravljati punionicama za električna vozila, osim u slučaju da poseduje punonice isključivo za sopstvenu upotrebu.

Vlada će posebnim aktom urediti tehničke specifikacije za punonice električnih vozila, mogućnost, način i mesto merenja, obaveze operatora sistema prema krajnjem kupcu koji pruža uslugu punjenja električnih vozila, obaveze pružaoca usluge punjenja električnih vozila i druga pitanja vezana za rad punonica.”.

Član 92.

U članu 214. stav 1. tač. 1) i 2) menjaju se i glase:

„1) uslovi izdavanja odobrenja za priključenje na prenosni, odnosno distributivni sistem, uslovi za promenu tehničkih uslova na mestu priključenja i odobrena snaga;

2) uslovi i način priključenja objekata iz člana 140. st. 7, 8. i 9. ovog zakona;”.

Tač. 4) – 6) brišu se.

U tački 9) posle reči: „isporuke” dodaju se reči: „ili preuzimanja”, a posle reči: „krajnjim kupcima” zapeta se briše i dodaju se reči: „ili proizvođačima”.

Tačka 11) briše se.

Tač. 13) – 15) brišu se.

U tački 16) posle reči: „krajnjeg kupca” dodaju se reči: „ili proizvođača”, a posle reči: „kupaca” dodaju se reči: „ili proizvođača”, a reči: „i postupak odlučivanja po prigovoru” brišu se.

U tački 17) posle reči: „krajnjeg kupca” dodaju se reči: „ili proizvođača”.

Posle tačke 18) dodaje se tačka 18a) koja glasi:

„18a) postupak, način i rokovi za ostvarivanje prava krajnjeg kupca na naknadu zbog odstupanja od propisanog kvaliteta isporuke, odnosno snabdevanja električnom energijom;”.

Član 93.

U članu 215. stav 1. reči: „propisima koji uređuju opšte uslove isporuke i snabdevanja električnom energijom” brišu se.

U stavu 2. reč: „bliže” briše se.

Stav 3. briše se.

Dosadašnji stav 4. koji postaje stav 3. menja se i glasi:

„Ostvarene vrednosti pokazatelja kvaliteta isporuke električne energije, Agencija koristi pri odobravanju planova razvoja i sredstava za investicije i u slučaju regulacije cena pristupa sistemima za prenos i distribuciju zasnovanim na podsticajnim metodama regulacije cena, na način propisan metodologijama za određivanje regulisanih cena pristupa, u kojima utvrđuje način određivanja i maksimalnu visinu podsticaja, odnosno umanjenja odobrenog maksimalnog prihoda, a u zavisnosti od smera i stepena odstupanja od zahtevanih vrednosti pokazatelja tehničkog kvaliteta isporuke.”.

Dosadašnji stav 5. briše se.

U dosadašnjem stavu 6. koji postaje stav 4. reči: „i način utvrđivanja visine naknade” zamenjuju se rečima: „visina naknade krajnjem”.

Član 94.

U članu 217. posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„Izmeštanje distributivnog energetskog objekta se može izvršiti i na zahtev pravnog ili fizičkog lica, ukoliko postoje tehnički uslovi za izmeštanje.”.

Dosadašnji st. 2. i 3. postaju st. 3. i 4.

U stavu 3. reči: „iz stava 1.” zamenjuju se rečima: „iz st. 1. i 2.”, a posle reči: „energetski objekat” dodaju se reči: „ili podnositac zahteva za izmeštanje”.

U stavu 4. posle reči: „energetski objekat” dodaju se reči: „ili podnosioca zahteva za izmeštanje”.

Član 95.

Član 218. menja se i glasi:

„Član 218.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost prenosa, odnosno distribucije električne energije dužan je da sprovodi mere zaštite u skladu sa ovim zakonom i drugim tehničkim propisima.

Danom izgradnje elektroenergetskog voda uspostavlja se zaštitni pojas i zasniva se službenost prelaska elektroenergetskog voda u širini zaštitnog pojasa.

Operator prenosnog sistema dužan je da u roku ne dužem od tri godine od dana početka izvođenja radova na energetskom objektu, na zakonom propisani način, obavesti vlasnika preko čijih nepokretnosti prelazi energetski objekat odnosno na čijim nepokretnostima se izvode radovi na izgradnji energetskog objekta.

Vlasnik nepokretnosti, na kojoj je energetski subjekt stekao pravo službenosti iz stava 2. ovog člana, može podneti zahtev za naknadu u roku od tri godine od dana prijema obaveštenja iz stava 3. ovog člana.

Visina naknada se utvrđuje nalazom veštaka odgovarajuće struke.

Operatori sistema električne energije nemaju obavezu plaćanja naknade za službenost na zemljištu koje je u javnoj svojini.

U zaštitnom pojusu ispod, iznad ili pored elektroenergetskog objekta mogu se graditi objekti, izvoditi druge radnje ili zasađivati drveće i drugo rastinje, ako te radnje nisu u suprotnosti sa planskim aktom, namenom zemljišta, propisima o izgradnji objekata, uslovima propisanim zakonom ili tehničkim normativima i drugim propisima.

Vlasnik ili nosilac drugih prava na nepokretnosti koji namerava da izvodi građevinske radove u zoni zaštite energetskog objekta, pre podnošenja zahteva za izdavanje građevinske dozvole, dužan je da pribavi saglasnost energetskog subjekta.

Saglasnost iz stava 8. ovog člana se izdaje po ispunjenosti uslova energetskog subjekta iz stava 7. ovog člana, koje investitor objekta/radova dokazuje dostavljanjem elaborata overenog od strane ovlašćenog lica u skladu sa zakonom.

Zaštitni pojas za nadzemne elektroenergetske vodove, sa svake strane voda od krajnjeg faznog provodnika, ima sledeće širine:

- 1) za naponski nivo 1 kV do 35 kV:
  - (1) za gole provodnike 10 metara, kroz šumsko područje 3 metra;
  - (2) za slabo izolovane provodnike 4 metra, kroz šumsko područje 3 metra;
  - (3) za samonoseće kablovecke snopove 1 metar;

- 2) za naponski nivo 35 kV, 15 metara;
- 3) za naponski nivo 110 kV, uključujući i 110 kV, 25 metara;
- 4) za naponski nivo 220 kV i 400 kV, 30 metara.

Zaštitni pojas za podzemne elektroenergetske vodove (kablove) iznosi, od ivice armirano-betonskog kanala:

- 1) za naponski nivo 1 kV do 35 kV, uključujući i 35 kV, 1 metar;
- 2) za naponski nivo 110 kV, 2 metra;
- 3) za naponski nivo iznad 110 kV, 3 metra.

Zaštitni pojas za transformatorske stanice na otvorenom iznosi:

- 1) za naponski nivo 1 kV do 35 kV, 10 metara;
- 2) za naponski nivo 110 kV i iznad 110 kV, 30 metara.

Operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema nadležan za energetski objekat, dužan je da o svom trošku redovno uklanja drveće ili grane i drugo rastinje koje ugrožava rad energetskog objekta.

U cilju zaštite života i zdravlja ljudi i bezbednosti energetskih objekata, vlasnik ili nosilac drugih prava na nepokretnosti koja se nalazi u zaštitom pojasu, ne može bez prethodne saglasnosti energetskog subjekta, graditi objekte niti izvoditi posebne vrste radova za koje nije potrebno pribavljati akt nadležnog organa u skladu sa propisima kojim se uređuje izgradnja objekata.

U zaštitnom pojasu zabranjuje se korišćenje vozila i mehanizacije čije komponente u radu krajnjim tačkama prilaze energetskom objektu prenosnog sistema bliže od pet metara, odnosno bliže od dva metra objektu distributivnog sistema, bez prisustva predstavnika operatora tog sistema.

Zahtev za prisustvo predstavnika operatora sistema podnosi se najkasnije pet dana pre započinjanja planiranih aktivnosti.”.

Član 96.

U članu 222. stav 2. reči: „obavlja i poslove organizovanja i administracije tržišta prirodnog gasa i” brišu se.

Član 97.

U članu 227. stav 1. reči: „ne primenjuje član 225. ovog zakona” zamenjuju se rečima: „ne primenjuju se član 225. st. 2 – 5. ovog zakona.”.

Član 98.

U članu 230. stav 1. posle reči: „transportnog sistema” dodaju se reči: „koji je deo vertikalno integrisanog preduzeća”.

Član 99.

U članu 231. stav 2. menja se i glasi:

„Informacije iz stava 1. ovog člana ne smeju biti raspoložive ostalim delovima vertikalno integrisanog preduzeća, osim ako je to neophodno za njihovo obavljanje delatnosti. Vlasnik transportnog sistema, i drugi delovi vertikalno integrisanog preduzeća ne mogu imati zajedničke službe, osim službi za obavljanje administrativnih ili informatičkih poslova.”.

Član 100.

U članu 232. stav 3. posle reči: „transportni sistem” dodaju se reči: „i vlasnik je transportnog sistema”.

Član 101.

U članu 241. st. 1. i 5. reči: „prenosnog sistema” zamenjuju se rečima: „transportnog sistema.”.

U st. 4. i 5. reči: „dva meseca” zamenjuju se rečima: „četiri meseca.”.

Član 102.

U članu 242. stav 2. se menja i glasi:

„Agencija je dužna da neprekidno prati da li sertifikovani operator transportnog sistema ispunjava uslove iz člana 223. ovog zakona i pokreće novi postupak sertifikacije u sledećim slučajevima:

- 1) kada je operator transportnog sistema obavesti o promenama iz stava 1. ovog člana;
- 2) kada ima saznanja o planiranim promenama koje predstavljaju razlog za novi postupak sertifikacije ili koje mogu dovesti ili su dovele do povrede propisa o razdvajaju;
- 3) kada nadležno telo saglasno obavezama koje proizilaze iz potvrđenih međunarodnih ugovora podnese opravdan zahtev.”.

Član 103.

U članu 246. stav 1. tačka 1) reči: „prenosnog sistema” zamenjuju se rečima: „transportnog sistema.”.

Član 104.

U članu 247. stav 1. tačka 6) posle reči: „balansiranje sistema” dodaju se reči: „ako je odgovoran za uređivanje i administriranje tržišta prirodnog gasa;”.

Tačka 9) briše se.

Posle stava 1. dodaju se st. 2. i 3. koji glase:

„Operator transportnog sistema prirodnog gasa koji ima najveći broj izlaza sa transportnog sistema odgovoran je za uređivanje i administriranje tržišta prirodnog gasa.

Vlada će na predlog Ministarstva odrediti operatora transportnog sistema iz stava 2. ovog člana.”.

Član 105.

U članu 248. tačka 24) menja se i glasi:

„24) donese akt o cenama nestandardnih usluga, na koji saglasnost daje Agencija i koji se objavljuje na internet stranici operatora sistema;”.

Posle tačke 24) dodaju se tač. 24a) – 24g) koje glase:

„24a) Agenciji dostavlja podatke o promeni snabdevača i stepenu otvorenosti tržišta;

24b) dostavi podatke potrebne za uređivanje i administriranje tržišta prirodnog gasa operatoru transportnog sistema iz člana 247. stav 2. ovog zakona;

24v) u zavisnosti od stepena odstupanja od propisanog kvaliteta isporuke, plati naknadu krajnjem kupcu u skladu sa pravilima iz člana 215. ovog zakona;

24g) postupa u skladu sa dužnostima propisanim zakonom kojim se uređuju obnovljivi izvori energije, kao i energetska efikasnost.”.

Posle stava 1. dodaje se stav 2. koji glasi:

„Dužnosti iz stava 1. tač. 6), 7), 8) i 11) ovog zakona ima samo operator transportnog sistema koji je odgovoran za uređivanje i administriranje tržišta prirodnog gasa.”.

Član 106.

U članu 250. stav 3. posle reči: „planom razvoja” dodaju se reči: „povezanih transportnih sistema.”.

Član 107.

U članu 253. stav 2. reči: „Ministarstvu i” brišu se.

Član 108.

U članu 254. stav 1. tačka 23) posle reči: „funkcionisanje” dodaju se reči: „i administriranje”.

Posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„U stavu 1. tač. 11), 15), 16) i 21) ovog člana odnose se samo na operatora transportnog sistema koji je odgovoran za uređivanje i administriranje tržišta prirodnog gasa.”.

Dosadašnji st. 2. i 3. postaju st. 3. i 4.

Član 109.

U članu 261. u tački 20) posle reči: „transportnog sistema” dodaju se reči: „i operatoru transportnog sistema iz člana 247. stav 2. ovog zakona”.

Tačka 25) menja se i glasi:

„25) donese akt o cenama nestandardnih usluga, na koji saglasnost daje Agencija i koji se objavljuje na internet stranici operatora sistema;”.

Posle tačke 25) dodaju se tač. 25a) – 25v) koje glase:

„25a) Agenciji dostavlja podatke o promeni snabdevača i stepenu otvorenosti tržišta;

25b) u zavisnosti od stepena odstupanja od propisanog kvaliteta isporuke, plati naknadu krajnjem kupcu u skladu sa pravilima iz člana 215. ovog zakona;

25v) postupa u skladu sa dužnostima propisanim zakonom kojim se uređuju obnovljivi izvori energije, kao i energetska efikasnost.”.

Član 110.

U članu 263. stav 2. reči: „Ministarstvu i” brišu se.

Stav 4. briše se.

Član 111.

Posle člana 290. dodaje se član 290a koji glasi:

„Član 290a

O zahtevu za izmenu konačnog akta o izuzeću Agencija može da odlučuje u postupku propisanom za njegovo donošenje, ako u trenutku podnošenja zahteva nije otpočela izgradnja energetskog objekta.

Agencija će na zahtev stranke ukinuti akt o izuzeću iz čl. 167, 288. i 289. ovog zakona, u celini ili u delu, pre isteka njegovog važenja.”.

Član 112.

U članu 292. stav 1. posle tačke 2) dodaje se tačka 2a) koja glasi:
„2a) snabdevač na veliko prirodnim gasom;”.

Član 113.

Posle člana 296. dodaju se nazivi članova i čl. 296a i 296b koji glase:

„Obaveza čuvanja evidencija

Član 296a

Snabdevač i snabdevač na veliko dužni su da Agenciji, organu nadležnom za poslove konkurenциje i nadležnom telu saglasno obavezama koje proizilaze iz potvrđenih međunarodnih ugovora, stave na raspolaganje sve relevantne podatke koji se odnose na transakcije iz ugovora o snabdevanju prirodnim gasom svih učesnika na tržištu, osim krajnjih kupaca.

Podaci iz stava 1. ovog člana sadrže pojedinosti o karakteristikama transakcija kao što su: trajanje, pravila o isporuci i izmirenju obaveza, količinama, datumima i vremenima izvršenja i cenama transakcija, načinu identifikacije učesnika na tržištu na koga se transakcija odnosi, kao i specifikaciju svih ugovora o snabdevanju prirodnim gasom po kojima obaveze nisu izmirene.

Snabdevač je dužan da podatke iz stava 2. ovog člana čuva radi stavljanja na raspolaganje najmanje pet godina.

Zaštita komercijalno osetljivih podataka

Član 296b.

Operator transportnog, odnosno distributivnog sistema, operator skladišta prirodnog gasa, snabdevač i snabdevač na veliko obavezni su da čuvaju kao poslovnu tajnu podatke i dokumenta koji sadrže informacije o prodajnim cenama, količini i uslovima snabdevanja prirodnim gasom, merne podatke o proizvodnji, odnosno potrošnji krajnjih kupaca, kao i druge podatke i dokumenta čije objavljivanje ili činjenje dostupnim trećim licima može dovesti do poremećaja na tržištu prirodnog gasa.

Odredba stava 1. ovog člana, odnosi se i na ugovore o snabdevanju prirodnim gasom u periodu od godinu dana od dana prestanka tih ugovora, osim ugovora koji se zaključuju u postupku javnih nabavki, s tim da se i po isteku tog perioda merni podaci o proizvodnji, odnosno potrošnji prirodnog gasa krajnjih kupaca, mogu saopštavati, odnosno dokumenta davati trećim licima samo po zahtevu proizvođača, odnosno krajnjeg kupca prirodnog gasa.”.

Član 114.

U članu 315. u tački 11) reči: „prirodnog” brišu se.

Posle tačke 12) dodaje se nova tačka 12a) koja glasi:

„12a) postupak/način i rokovi za ostvarivanja prava krajnjeg kupca na naknadu zbog odstupanja od propisanog kvaliteta isporuke, odnosno snabdevanja;”.

Posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„Gas koji se preuzima u sistem iz tačke 11) ovog stava pored prirodnog gasa može biti i biogas i druge vrste niskougljeničnih gasova, u meri u kojoj se dati gasovi mogu tehnički i bezbedno preuzeti i prenosi kroz sistem za prirodni gas.”.

Dosadašnji st. 2. i 3. postaju st. 3. i 4.

Član 115.

Naziv člana i član 320. menjaju se i glase:

„Praćenje pokazatelja kvaliteta isporuke i snabdevanja prirodnim
gasom

Član 320.

Energetski subjekti koji obavljaju energetske delatnosti u vezi sa isporukom i snabdevanjem prirodnim gasom, dužni su da obezbede kvalitet isporuke i snabdevanja utvrđen ovim zakonom i drugim propisima donetim na osnovu ovog zakona.

Agencija donosi pravila iz člana 51. stav 1. tačka 2) ovog zakona kojima se određuju pokazatelji tehničkog i komercijalnog kvaliteta isporuke i komercijalnog kvaliteta snabdevanja prirodnim gasom, način evidentiranja podataka i računanja pokazatelja, način i rokove za dostavljanje podataka i izveštaja Agenciji, način utvrđivanja zahtevanih vrednosti pojedinih pokazatelja, kao i način ocenjivanja rezultata dobijenih praćenjem dostignutih u odnosu na zahtevane vrednosti pokazatelja kvaliteta.

Ostvarene vrednosti pokazatelja kvaliteta isporuke prirodnog gasa, Agencija koristi pri odobravanju planova razvoja i sredstava za investicije i u slučaju regulacije cena pristupa sistemima za transport i distribuciju zasnovanim na podsticajnim metodama regulacije cena, na način propisan metodologijama za određivanje regulisanih cena pristupa, u kojima utvrđuje način određivanja i maksimalnu visinu podsticaja, odnosno umanjenja odobrenog maksimalnog prihoda, a u zavisnosti od smera i stepena odstupanja od zahtevanih vrednosti pokazatelja tehničkog kvaliteta isporuke.

Pravilima iz stava 2. ovog člana se određuje visina naknade krajnjem kupcu po osnovu stepena odstupanja od propisanog kvaliteta.”.

Član 116.

U članu 324. stav 1. reči: „i komprimovnim prirodnim gasom” zamenjuju se rečima: „biotečnostima, komprimovanim prirodnim gasom, utečnjenim prirodnim gasom i vodonikom.”.

Član 117.

U članu 327. stav 1. menja se i glasi:

„Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta nafte naftovodom ili transporta derivata nafte produktovodom donosi pravila o radu sistema za transport nafte naftovodom, odnosno pravila o radu sistema za transport derivata nafte produktovodom, koja sadrže naročito: tehničke uslove za bezbedan rad sistema; postupke u slučaju havarije i kriznih situacija, odnosno prekida transporta, pravila o pristupu sistemu za transport nafte, odnosno derivata nafte; instrument obezbeđenja plaćanja i kriterijume za utvrđivanje iznosa i perioda za koji se traži; uslove u pogledu kvaliteta nafte, odnosno derivata nafte koji se predaju za transport, pravila o merenju sa definisanim potrebnom mernom opremom i druge uslove transporta.”.

Član 118.

U članu 335. reči: „i komprimovanim prirodnim gasom” zamenjuju se rečima: „biotečnostima, komprimovanim prirodnim gasom, utečnjenim prirodnim gasom i vodonikom”.

U tački 1) posle reči: „biogoriva” dodaju se reči: „biotečnosti, komprimovanog prirodnog gasa, utečnjenog prirodnog gasa i vodonika”.

Posle tačke 1) dodaje se tačka 1a) koja glasi:

„1a) podatke o proizvodnji sirove nafte i prosečnoj ceni proizvodnje sirove nafte;”.

Tačka 2) menja se i glasi:

„2) podatke o cenama derivata nafte, biogoriva, biotečnosti, komprimovanog prirodnog gasa, utečnjenog prirodnog gasa i vodonika sa i bez akciza i poreza;”.

Član 119.

U članu 337. stav 1. menja se i glasi:

„Derivati nafte, biogoriva, biotečnosti, komprimovani prirodni gas, utečnjeni prirodni gas i vodonik koji se stavljuju na tržiste moraju ispunjavati uslove utvrđene propisima o kvalitetu tečnih goriva naftnog porekla, biogoriva, biotečnosti, komprimovanog prirodnog gasa, utečnjenog prirodnog gasa i vodonika, propisima o zaštiti životne sredine, tehničkim i drugim propisima koji se odnose na promet goriva iz ovog stava.”.

U stavu 3. reči: „će bliže uređiti” zamenjuju se rečima: „bliže uređuje”.

Član 120.

U članu 338. stav 2. reči: „će bliže uređiti” zamenjuju se rečima: „bliže uređuje”.

Član 121.

U članu 339. stav 1. reči: „i komprimovanim prirodnim gasom” zamenjuju se rečima: „biotečnostima, komprimovanim prirodnim gasom, utečnjem prirodnim gasom i vodonikom, čuvanje operativnih i obaveznih rezervi”.

Posle stava 1. dodaje se stav 2. koji glasi:

„Ministarstvo će uspostaviti automatizovani informacioni sistem za upravljanje tokovima informacija i izveštavanje iz stava 1. ovog člana.”.

Član 122.

Član 345. menja se i glasi:

„Član 345.

Energetski subjekti koji obavljaju delatnost proizvodnje derivata nafte i trgovine naftom, derivatima nafte, biogorivom, biotečnostima, komprimovanim prirodnim gasom, utečnjem prirodnim gasom i vodonikom, osim onih koji obavljaju samo trgovinu komprimovanim prirodnim gasom i/ili utečnjem prirodnim gasom i/ili vodonikom, dužni su da obezbede operativne rezerve derivata nafte, koje su jednake desetodnevnoj prosečnoj količini motornih benzina i gasnih ulja iz stava 5. ovog člana, odnosno petnaestodnevnoj prosečnoj količini mlaznog goriva iz stava 5. ovog člana, koje su stavili na tržiste Republike Srbije u prethodnoj godini iz sopstvene proizvodnje i uvoza.

Energetski subjekti koji obavljaju delatnost proizvodnje električne energije i/ili kombinovane proizvodnje električne i/ili topotne energije dužni su da obezbede operativne rezerve derivata nafte i/ili uglja u količini koja će omogućiti najmanje 15 dana njihove prosečne proizvodnje električne i/ili topotne energije u januaru, februaru i martu za prethodnih pet godina.

Energetski subjekti koji obavljaju delatnost proizvodnje toplotne energije iz derivata nafte i/ili uglja za snabdevanje tarifnih kupaca toplotnom energijom dužni su da obezbede operativne rezerve derivata nafte i/ili uglja u količini koja će omogućiti najmanje 15 dana njihove prosečne proizvodnje toplotne energije u januaru, februaru i martu za prethodnih pet godina.

Energetski subjekti koji obavljaju delatnost proizvodnje toplotne energije iz prirodnog gasa za snabdevanje tarifnih kupaca toplotne energije dužni su da obezbede mogućnost supstitucije prirodnog gasa drugim energetima u količini koja će omogućiti najmanje 15 dana njihove prosečne proizvodnje toplotne energije u januaru, februaru i martu za prethodnih pet godina.

Operativne rezerve derivata nafte iz stava 1. ovog člana mogu se formirati i održavati u motornim benzinima, mlaznim gorivima i gasnim uljima koja se koriste kao goriva za motore sa unutrašnjim sagorevanjem i opcijskim ugovorima za navedene derivate ukoliko je derivat nafte koji je predmet opcijskog ugovora uskladišten na teritoriji Republike Srbije.

Operativne rezerve derivata nafte iz st. 2, 3. i 4. ovog člana mogu se formirati i održavati u sirovoj nafti, derivatima nafte koji se koriste kao energetska goriva i opcijskim ugovorima ukoliko je derivat nafte koji je predmet opcijskog ugovora uskladišten na teritoriji Republike Srbije. Najmanje jedna trećina obaveze čuvanja ovih rezervi treba da bude u gotovim proizvodima.

Vlada bliže propisuje uslove i način postepenog obezbeđenja, korišćenja i obnavljanja operativnih rezervi derivata nafte, uglja i drugih energenata.

Operativne rezerve derivata nafte, uglja i drugih energenata koriste se u slučaju kratkotrajnih poremećaja na tržištu, usled havarija i drugih nepredviđenih situacija zbog kojih je ugrožena sigurnost rada pojedinih delova energetskog sistema ili energetskog sistema u celini.

Izuzetno od stava 5. ovog člana, u periodima pripreme i trajanja remonta rafinerijskih kapaciteta, kao i 15 dana nakon završetka remonta, operativne rezerve iz stava 1. ovog člana mogu se održavati u sirovoj nafti, a najduže tri meseca godišnje.”.

Član 123.

U članu 349. stav 4. tačka 2) posle reči: „prodaji” dodaju se reči: „i skladištenju”.

Član 124.

U članu 359. st. 2. i 3. menjaju se i glase:

„Snabdevač toplotnom energijom odgovoran je za obezbeđivanje količina toplotne energije za snabdevanje krajnjih kupaca, koja je dovoljna za dostizanje propisane temperature grejanog prostora i isporučene tople potrošne vode.

Snabdevač toplotnom energijom dužan je da obezbedi količine toplotne energije za tehnološke potrebe prema posebnim ugovorenim uslovima.”.

Član 125.

U članu 361. stav 1. posle reči: „posebno u slučaju prestanka ugovora, kao i uslove za podnošenje i rešavanje zahteva krajnjeg kupca za obustavu isporuke toplotne energije” dodaju se reči: „u skladu sa aktom iz stava 2. ovog člana”.

Posle stava 1. dodaju se novi st. 2. i 3. koji glase:

„Ministarstvo donosi propis kojim se uređuju prava i obaveze krajnjih kupaca toplotne energije kao i uslovi za podnošenje i rešavanje zahteva krajnjeg kupca za obustavu isporuke toplotne energije.

Prava i obaveze krajnjih kupaca uređuju se ugovorom o snabdevanju krajnjih kupaca toplotnom energijom koji naročito sadrži:

- 1) podatke o ugovornim stranama i datumu sklapanja ugovora;
- 2) predmet ugovora;
- 3) identifikaciju oznake zajedničkog mernog mesta;
- 4) odredbe o izveštavanju i razmeni podataka;
- 5) odredbe o ceni toplotne energije;
- 6) način obračuna i rok plaćanja;
- 7) postupak usled neovlašćene potrošnje toplotne energije;
- 8) pravila za raspodelu toplotne energije;
- 9) način utvrđivanja i obračuna štete u slučaju neizvršenja ili neurednog izvršenja ugovora;
- 10) odredbe o trajanju ugovora i posebnim uslovima važenja ugovora u slučaju zahteva o obustavi isporuke toplotne energije;
- 11) ostale međusobne obaveze i druge potrebne podatke;
- 12) način rešavanja sporova.”.

Dosadašnji stav 2. postaje stav 4.

Član 126.

Posle člana 361. dodaje se član 361a koji glasi:

„Član 361a

Distributer toplotne energije obustaviće krajnjim kupcima isporuku toplotne energije na pismeni zahtev kupca, pod uslovom da se obustava zahteva za period od najmanje godinu dana.

Obustavom isporuke ne prestaje ugovor o snabdevanju toplotnom energijom, a u periodu obustave isporuke krajnji kupac ima obaveze koje se odnose na obračun i plaćanje fiksnog dela cene grejanja.

Bliži uslovi i postupak obustave isporuke i prava i obaveze distributera toplotne energije i krajnjih kupaca uređuju se propisom o uslovima za podnošenje i rešavanje zahteva krajnjeg kupca za obustavu isporuke toplotne energije iz člana 361. stav 1. ovog zakona.”.

Član 127.

Naziv člana i član 365. menjaju se i glase:

„Podsticajne mere u oblasti toplotne energije

Član 365.

Podsticajne mere u oblasti toplotne energije su propisane zakonom kojim se uređuje oblast obnovljivih izvora energije.”.

Član 128.

Član 366. briše se.

Član 129.

U članu 367. posle stava 5. dodaje se novi stav 6. koji glasi:

„Tržišni inspektor će rešenjem zabraniti trgovinu derivatima nafte na energetskom objektu koji nije upisan u licencu za obavljanje energetske delatnosti a na kome se obavlja energetska delatnost.”.

Dosadašnji st. 6. i 7. postaju st. 7. i 8.

U dosadašnjem stavu 7. koji postaje stav 8. posle reči: „eksplozija,” dodaju se reči: „ministarstvo nadležno za poslove finansija”.

Član 130.

Posle člana 367. dodaju se čl. 367a, 367b i 367v koji glase:

„Član 367a

U skladu sa delokrugom rada, Ministarstvo vrši nadzor nad radom tela imenovanih u skladu sa zakonom kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti.

Član 367b

Tela za preglede i ispitivanja opreme pod pritiskom imenovana u skladu sa zakonom kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti Ministarstvu dostavljaju informacije o evidentiranju i pregledima i ispitivanjima opreme pod pritiskom preko Centralnog registra opreme pod pritiskom.

Centralni registar opreme pod pritiskom je jedinstveni elektronski registar opreme pod pritiskom visokog nivoa opasnosti u kome se nalaze podaci o:

- 1) vlasnicima, odnosno korisnicima opreme pod pritiskom;
- 2) lokaciji i tehničkim i drugim karakteristikama opreme pod pritiskom;
- 3) izvršenim evidentiranjima i pregledima i ispitivanjima opreme pod pritiskom, odnosno evidencionim i revizionim listovima i zapisnicima o pregledima i ispitivanjima opreme pod pritiskom;
- 4) ispravama o usaglašenosti koje su izdala tela za ocenjivanje usaglašenosti opreme pod pritiskom;
- 5) opremi pod pritiskom koja je stavljeni van upotrebe;
- 6) datumima narednih pregleda i ispitivanja opreme pod pritiskom;
- 7) imenovanim telima za preglede i ispitivanja opreme pod pritiskom i licima koja su ovlašćena za popisivanje evidencionih i revizionih listova u imenovanim telima.

Član 367v

Korisnici opreme pod pritiskom utvrđeni aktom iz stava 3. ovog člana moraju da ispunjavaju uslove u pogledu stručnog kadra, odnosno uslove u pogledu broja i stručne osposobljenosti zaposlenih lica za obavljanje poslova sa opremom pod pritiskom.

Stručna osposobljenost iz stava 1. ovog člana proverava se polaganjem stručnog ispita.

Ministarstvo propisuje kriterijume za utvrđivanje korisnika opreme pod pritiskom, uslove u pogledu broja i stručne osposobljenosti zaposlenih lica, kao i druge obveznike polaganja stručnog ispita iz stava 2. ovog člana.

Ministarstvo propisuje bliže uslove, program i način polaganja stručnog ispita iz stava 2. ovog člana.”.

Član 131.

Član 368. menja se i glasi:

„Član 368.

Na sadržinu, vrstu, oblik, postupak i sprovođenje inspekcijskog nadzora, ovlašćenja i obaveze učesnika u inspekcijskom nadzoru i druga pitanja od značaja za inspekcijski nadzor koja nisu uređena ovim zakonom, primenjuju se odredbe zakona i drugih propisa kojim se uređuje inspekcijski nadzor.”.

Član 132.

Član 369. briše se.

Član 133.

Naziv odeljka i član 370. brišu se.

Član 134.

Naziv odeljka i član 371. brišu se.

Član 135.

U članu 374. stav 1. tačka 1) menja se i glasi:

„1) da li energetski objekti, uređaji i instalacije koji se koriste u obavljanju energetske delatnosti proizvodnje, prenosa i distribucije električne energije ispunjavaju propisane uslove za obavljanje tih delatnosti;”.

Tačka 7) menja se i glasi:

„7) da li se u toku korišćenja elektroenergetski objekti, uređaji i instalacije održavaju u skladu sa zakonom, tehničkim i drugim propisima i da li se vrši kontrola elektroenergetskih objekata uređaja i instalacija u skladu sa tehničkim i drugim propisima;”.

Član 136.

U članu 377. stav 1. u uvodnoj rečenici, posle reči: „pod pritiskom” dodaju se reči: „u vršenju inspekcijskog nadzora”.

Tačka 5) menja se i glasi:

„5) da li oprema pod pritiskom koja se koristi u obavljanju energetske delatnosti ispunjava propisane uslove za obavljanje tih delatnosti;”.

Član 137.

Član 378. menja se i glasi:

„Član 378.

Energetski inspektor vrši inspekcijski nadzor nad obavljanjem energetskih delatnosti u skladu sa ovim zakonom, nad objektima za skladištenje i proizvodnju nafte, derivata nafte i biogoriva i proizvodnju toplotne energije koji nisu oprema pod pritiskom, kao i nadzor nad sprovođenjem propisa o formiranju obaveznih i operativnih rezervi, kvalitetom prirodnog gasa i propisa u oblasti toplotne energije.”.

Član 138.

Član 380. menja se i glasi:

„Član 380.

U vršenju inspekcijskog nadzora energetski inspektor ima pravo i dužnost da proverava:

- 1) da li je za obavljanje energetske delatnosti pribavljena licenca, osim za energetske delatnosti iz člana 16. stav 1. tač. 19), 20), 22) i 23) ovog zakona;
- 2) da li energetski subjekti koji obavljaju delatnost proizvodnje, distribucije i snabdevanja toplotnom energijom, ove delatnosti obavljaju u skladu sa propisima;
- 3) da li se obavezne rezerve čuvaju u skladu sa propisima;
- 4) da li se operativne rezerve čuvaju u skladu sa propisima;
- 5) da li je pribavljena energetska dozvola za objekte za skladištenje nafte, derivata nafte, biogoriva, komprimovanog prirodnog gasa i utečnjenog prirodnog gasa ukupnog rezervoarskog prostora većeg od 10 m³, objekata za proizvodnju biogoriva kapaciteta preko 10 t godišnje i objekata za proizvodnju toplotne energije snage 1 MW i više, a koji nisu oprema pod pritiskom;
- 6) kvalitet isporučenog prirodnog gasa na osnovu izveštaja tela koje ministarstvo određuje u skladu sa zakonom kojim se uređuju javne nabavke.

Energetski inspektor vrši i druge poslove utvrđene zakonom ili propisom donetim na osnovu zakona.”.

Član 139.

Nazivi članova i čl. 381. - 384. brišu se.

Član 140.

Naziv člana i član 385. menjaju se i glase:

„Ovlašćenja inspektora

Član 385.

U vršenju inspekcijskog nadzora elektroenergetski inspektor, inspektor opreme pod pritiskom, energetski inspektor i tržišni inspektor je ovlašćen da:

- 1) naloži da se utvrđene nezakonitosti otklone u roku koji odredi;
- 2) doneše rešenje i izrekne upravnu meru ako nadzirani subjekat ne otkloni nezakonitost u ostavljenom roku, osim kada zbog neophodnosti preduzimanja hitnih mera rešenje donosi bez odlaganja;
- 3) zabrani ugradnju uređaja, postrojenja i instalacija ili opreme pod pritiskom ako u određenom roku nisu otklonjene utvrđene nezakonitosti;
- 4) zabrani trgovinu derivatima nafte na energetskom objektu koji nije upisan u licencu za obavljanje energetske delatnosti a na kome se obavlja energetska delatnost;
- 5) zabrani upotrebu energetskog objekta, odnosno korišćenje uređaja, postrojenja ili instalacija ili opreme pod pritiskom ako:
  - (1) do isteka roka utvrđenog rešenjem za otklanjanje nezakonitosti nisu otklonjene utvrđene nezakonitosti,
  - (2) rad, odnosno upotreba energetskog objekta, uređaja, postrojenja ili instalacije ili opreme pod pritiskom dovodi u opasnost život i zdravlje ljudi, životnu sredinu ili biljni ili životinjski svet, materijalna dobra ili bezbednost,
  - (3) se energetskom subjektu oduzme licenca ili saglasnost za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe zbog

neispunjavanja propisanih uslova ili ne poseduje licencu za obavljanje energetske delatnosti, odnosno energetski objekat na kojem se obavlja energetska delatnost nije upisan u licencu za obavljanje energetske delatnosti ili ne poseduje saglasnost za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe, osim u slučaju iz člana 26. ovog zakona;

6) nadležnom pravosudnom organu podnese krivičnu prijavu, prijavu za privredni prestup ili zahtev za pokretanje prekršajnog postupka, odnosno preduzme i druge radnje i mere na koje je zakonom ili drugim propisom ovlašćen;

7) naredi izvršavanje propisanih obaveza u određenom roku i da privremeno zabrani rad ako se nalog u ostavljenom roku ne izvrši.

Energetski subjekt ili drugo pravno lice ili preduzetnik, odnosno odgovorno lice, kome je rešenjem inspektora naloženo otklanjanje nezakonitosti dužan je da nezakonitosti otkloni u naloženom roku i da u pisanoj formi obavesti inspektora o otklanjanju nezakonitosti u roku koji je određen rešenjem.”.

Član 141.

U članu 387. stav 2. menja se i glasi:

„Žalba odlaže izvršenje rešenja, osim u slučaju kada je neophodno preduzimanje hitnih mera propisanih odredbama zakona kojim se uređuje inspekcijski nadzor, što se posebno obrazlaže u rešenju.”.

Posle stava 2. dodaje se stav 3. koji glasi:

„U slučaju da je prвostepena odluka inspektora već jedanput bila poniштена, drugostepeni organ ne može je opet poniштiti i uputiti predmet inspekciji na ponovni postupak, nego ћe sam rešiti ovu upravnu stvar.”.

Član 142.

U članu 388. posle stava 2. dodaje se stav 3. koji glasi:

„Inspektor ne može da obavlja privredne ili druge delatnosti i poslove za sebe ili drugog poslodavca iz oblasti u kojoj vrši inspekcijski nadzor, učestvuje u radu stručnih radnih grupa ili tela nadziranih subjekata, odnosno lica koja podležu inspekcijskom nadzoru ili ako obavlja druge službe, poslove i postupke koji su u suprotnosti sa položajem i ulogom inspektora i štete njegovoj samostalnosti u vršenju posla.”.

Član 143.

U članu 389. posle tačke 3) dodaje se tačka 3a) koja glasi:

„3a) ne vrši snabdevanje toplotnom energijom u skladu sa članom 359. stav 2. ovog zakona;”.

Posle tačke 8) dodaje se tačka 8a) koja glasi:

„8a) postupi suprotno pravilima iz člana 51. stav 1. tačka 2a) ovog zakona;”.

Tač. 9) - 12) brišu se.

Tačka 21) briše se.

Tačka 22) menja se i glasi:

„22) ne izvrši rešenje inspektora i ne obavesti inspektora o otklanjanju nezakonitosti u roku koji je određen rešenjem iz člana 385. ovog zakona;”.

Član 144.

U članu 390. stav 1. tačka 2) posle broja: „24” dodaju se brojevi: „24a) i 24b),”, posle reči: „član 280. stav 2.” briše se reč: „i”, a posle reči: „član 301. stav 1. tač. 10) i 11)” dodaju se reči: „i član 296a ovog zakona);”.

Tačka 3) briše se.

Član 145.

Posle člana 390. dodaje se član 390a koji glasi:

„Član 390a

Novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno službeno lice u nadležnom organu uprave koje izda građevinsku dozvolu po zahtevu za izgradnju energetskog objekta uz koji nije priložena energetska dozvola, ukoliko je obaveza dostavljanja energetske dozvole uz zahtev za izdavanje građevinske dozvole propisana zakonom i podzakonskim aktima koji uređuju oblast planiranja i izgradnje.”.

Član 146.

U članu 391. stav 1. posle tačke 1) dodaje se tačka 1a) koja glasi:

„1a) otpočne da obavlja energetsku delatnost bez pribavljene licence u smislu ovog zakona (član 17. ovog zakona).”.

Posle tačke 2) dodaje se tačka 2a) koja glasi:

„2a) postupi suprotno pravilima iz člana 51. stav 1. tačka 2a) ovog zakona;”.

Tačka 4) briše se.

Tačka 13) briše se.

Tačka 14) menja se i glasi:

„14) ne izvrši rešenje inspektora i ne obavesti inspektora o otklanjanju nezakonitog postupanja u roku koji je određen rešenjem u smislu ovog zakona (član 385. ovog zakona).”.

U stavu 2. tačka 3) menja se i glasi:

„3) ako postupi suprotno pravilima iz člana 51. stav 1. tačka 2a) ovog zakona;”.

Tačka 4) briše se.

Tačka 14) briše se.

Tačka 15) menja se i glasi:

„15) ne izvrši rešenje inspektora i ne obavesti inspektora o otklanjanju nezakonitosti u roku koji je određen rešenjem u smislu ovog zakona (član 385. ovog zakona).”.

Član 147.

Naziv člana i član 429. brišu se.

Član 148.

Član 431. briše se.

Član 149.

Operator distributivnog sistema je dužan da do 1. maja 2023. godine, uspostavi ažurnu bazu podataka o svim kupcima iz kategorije domaćinstvo i malim kupcima i njihovim mernim mestima.

Garantovani snabdevač električnom energijom je dužan da, na osnovu baze iz stava 1. ovog člana, najkasnije do 1. maja 2024. godine, uspostavi ažurnu bazu podataka o svim kupcima iz kategorije domaćinstvo i malim kupcima koje snabdeva i zaključi ugovor o snabdevanju električnom energijom, u pisanoj formi.

Član 150.

Operator distributivnog sistema će preuzeti sve merne uređaje, merno razvodne ormane, priključne vodove, instalacije i opremu u merno razvodnom ormanu najkasnije do 31. decembra 2024. godine prema godišnjoj dinamici od 25% od nepreuzetih mernih uređaja, merno razvodnih ormana, priključnih vodova, instalacija i opreme u merno razvodnim ormanima počevši od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 151.

Operator prenosnog, odnosno distributivnog sistema električne energije će u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona doneti plan implementacije naprednih mernih sistema iz čl. 115. i 138. Zakona o energetici („Službeni glasnik RS”, br. 145/14 i 95/18-dr. zakon).

Član 152.

Operator distributivnog sistema će preuzeti sve merne uređaje, odnosno mernoregulacione stanice najkasnije do 31. decembra 2024. godine.

Član 153.

Propisi za izvršavanje ovog zakona biće doneti u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, osim propisa iz čl. 7, 22, 23, 39. i 76. ovog zakona koji će biti doneti u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona i propisa iz člana 6. ovog zakona koji će biti donet u roku od devet meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Propis iz člana 27. stav 7. Zakona o energetici („Službeni glasnik RS”, br. 145/14 i 95/18- dr. zakon) usklađiće se sa odredbama ovog zakona u roku od šest meseci.

Propis iz člana 7. ovog zakona u delu koji se odnosi na toplotnu energiju primenjivaće se po obezbeđivanju sredstava za ostvarivanje prava energetski ugroženih kupaca toplotne energije u budžetu Republike Srbije.

Propisi iz člana 219. Zakona o energetici („Službeni glasnik RS”, br. 145/14 i 95/18- dr. zakon) biće doneti u roku od pet godina od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz st. 1. i 2. ovog člana, primenjivaće se propisi koji su doneti na osnovu Zakona o energetici („Službeni glasnik RS”, br. 145/14 i 95/18- dr. zakon), ako nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Autonomna pokrajina i jedinice lokalne samouprave doneće planove razvoja iz člana 4. ovog zakona u roku od dve godine od dana donošenja Strategije i Programa.

Jedinice lokalne samouprave doneće propis o uslovima za podnošenje i rešavanje zahteva krajnjeg kupca za obustavu isporuke toplotne energije iz člana 127. ovog zakona, kao i registar izdatih licenci i evidenciju proizvođača toplotne

energije snage od 0,1 MW do 1 MW i propise iz člana 361. stav 1. Zakon o energetici („Službeni glasnik RS”, br. 145/14 i 95/18- dr. zakon) u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 154.

Agencija će doneti metodologije iz člana 26. st. 1. i 2. ovog zakona u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Agencija će doneti akt iz člana 27. stav 6. ovog zakona u roku od dva meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Agencija će uskladiti pravila iz člana 27. stav 1. ovog zakona u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Agencija će doneti pravila iz člana 27. stav 2. ovog zakona u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Agencija će odrediti visinu naknade iz člana 28. ovog zakona u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 155.

Operatori sistema dužni su da izrade akta iz člana 39. ovog zakona, pribave saglasnost Agencije i dostave Ministarstvu, najkasnije u roku od četiri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Operatori sistema doneće pravila iz člana 43. ovog zakona najkasnije u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Operatori sistema uskladiće opšta akta iz člana 109. stav 1. tač. 7), 8), 12), 13), 25), člana 136. stav 1. tač. 1) i plan iz člana 136. stav 1. tačka 11), i čl. 248. i 261. Zakona o energetici („Službeni glasnik RS”, br. 145/14 i 95/18-dr.zakon) sa odredbama ovog zakona najkasnije u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona i dostaviti Agenciji radi davanja saglasnosti.

Energetski subjekt za transport nafte naftovodima, odnosno derivata nafte produktovodima uskladiće pravila o radu iz člana 327. stav 1. Zakona o energetici („Službeni glasnik RS”, br. 145/14 i 95/18-dr. zakon) sa odredbama ovog zakona najkasnije u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona i dostaviti Agenciji radi davanja saglasnosti.

Član 156.

Nominovani operator tržišta električne energije može podneti zahtev da se odredi za Nominovanog operatora tržišta električne energije u Republici Srbiji, kada Agencija proceni da su se stekli uslovi za više nominovanih operatora tržišta električne energije na području Republike Srbije, a najranije po isteku perioda koji nije kraći od četiri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 157.

Licence za obavljanje energetske delatnosti trgovine naftom, derivatima nafte, biogorivima i komprimovanim prirodnim gasom koje su izdate do dana stupanja na snagu ovog zakona važiće do isteka roka na koji su izdate pod nazivom trgovina naftom, derivatima nafte, biogorivima, biotečnostima, komprimovanim prirodnim gasom, utečnjenim prirodnim gasom i vodonikom iz člana 10. ovog zakona i ako energetski subjekt u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona dostavi tu licencu Agenciji radi evidentiranja promjenjenog naziva delatnosti i stavljanja zabeležbe na rešenje kojim je licenca izdata.

U slučaju obavljanja delatnosti iz stava 1. ovog člana motornim gorivima koja nisu obuhvaćena izdatom licencom, licencirani energetski subjekt je dužan da

podnese Agenciji zahtev za izmenu licence, bez obzira na promjenjen naziv te licence.

Član 158.

Odredbe člana 22. ovog zakona koje se odnose na elektronsku proceduru primenjivaće se od dana izrade softverskog rešenja koji podržava ovaj sistem.

Član 159.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavlјivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.